

Ljudska PRAVICA

GLASILO KOMUNISTIČNE PARTIJE SLOVENIJE

Leto IX. - št. 205 Ljubljana, torek, 24. avgusta 1948 Izhaja vsak dan razen ob petkih Mesečna naročnina din 45.— Cena din 2.—

Dobra ekonomija je omogočila prvovrstno hrano v tovarniški menzi v St. Pavlu

V pretekli jeseni je bilo tekstilni tovarni St. Pavel pri Preboldu — kakor večini industrijskih podjetij — dodeljena ekonomija. Ekonomija je blizu tovarne in ima 13,7 ha obdelovalne zemlje, 11,5 ha travnikov in 50 a vrta z gospodarskimi poslopi in gradom.

Začetne težave na ekonomiji so bile predvsem v pomanjkanju orodja, zapuščenih gospodarskih poslopih in izčrpani zemlji. V pomladanskih mesecih so zemljo — v kolikor ni bila posejana z žitom, ki je bilo to leto še last agrarnih interesentov — posejali s pšenico, fižolom, zeljem, čebulo itd., pognojili pa so jo z umetnim gnojem. Vrt so nasadili s sadikami in posejali različno drobno zelenjavo, solato peso in drugo, kar je potrebovala menza.

Za upravnika ekonomije je bil takrat postavljen Zohar Peter, star kmetijski strokovnjak, ki je hotel na ekonomiji še naprej gospodariti po starem načinu ter je s svojim »poslovanjem« povzročil veliko škodo. Dve parceli je oddal v obdelavo dvema privatnima gostilničarjema. Krompir na njivi ni bil posejan v vrste, da bi ga lahko okopavali z okopalnikom; na parceli pšenice, ki meri 2 ha, je dopustil, da je nek privatnik prav v sredino posejal korenje, ni se pa spomnil, da bi moral na ekonomiji posejati korenje za kreme prašičev ki so jih nabavili pozneje. Upravnik ekonomije se je nekaj časa okoriščal tudi z mlekom. Do 9. junija, to je do dneva kontrole, je dnevno izkazoval 9 do 9,5 litrov mleka od 8 krav. Kontrola, ki jo je izvedla uprava tovarne, pa je ugotovila, da so krave dajale skupno okrog 20 l mleka dnevno. Po vseh teh ugotovitvah in nadaljnjih nepravilnostih, ki so jih odkrili, je bil Zohar pretekli mesec odpuščen in se bo za vsa ta dejanja moral zagovarjati. Upravo ekonomije pa je prevzel tov. Matko, ki je bil od 15. maja t. l. ekonom v tovarniškem odseku za preskrbo. Že tedaj se je poleg svoje službe pričel zanimati tudi za delo ekonomije in skrbel za njen razvoj. To varni Matko je poskrbel, da so hlev na-

polnili do konca maja z živino; v hlevu imajo sedaj 9 krav, plemenskega bika in telico. S pravilnim hranjenjem in negovanjem se je mlečnost krav dvignila na 42 litrov dnevno. Z mlekom oskrbuje menzo in še 34 delavskih družin. Tele so prodali po vezani ceni, da so si lahko nakupili najpotrebnejše gospodarsko orodje, ker na okraju niso dobili nakaznice zanj. V čistih svinjaki, opremljenih s tekočo vodo, imajo 31 lepo gojenih prašičev. Kokošnjak so napolnili s 130 piščanci. Nadaljnja pridobitev ekonomije je tudi kuncereja. Sedaj imajo 16 kuncer, hočejo pa število dvigniti takoj, ko bodo za nje pripravili potrebni prostori.

Ko je prevzel vodstvo ekonomije tovarni Matko, se je tudi preskrba menze zboljšala. Lahko trdimo, da je menza tekstilne tovarne v St. Pavlu pri Preboldu med najboljšimi obratnimi menzami. Ker so vrt dobro in pravilno obdelali, kar je zasluha vrtnarja, je bilo zelenjave toliko, da so jo lahko nakupovali tudi delavci in do je ostalo nekaj tudi za izvoz na celjski trg. Po žetvi in mlačvi je menzi na razpolago tudi moka. Ker odpadejo stroški za zelenjavo, je hrana zelo poceni. Trikratni dnevni obrok stane mesečno 750 do 800 din.

Jeseni in pozimi bodo menzo oskrbovali s krompirjem in zimsko zelenjavo, ki so jo že posejali. Uprava ekonomije skrbi, da bodo imeli v menzi tudi pozimi konzervirano zelenjavo. V prihodnji pomladi bodo vrt povečali še za 25 a. Za zboljšanje preskrbe z mesom bosta važna tudi dva ribnika, ki spadata k ekonomiji. Očistili so ju in bodo vanje spustili mlade ribe za razplod. Na ekonomiji uvajajo tudi kalkuliranje rezijskih stroškov za vsa dela, s čimer jim je omogočen točen pregled in načrtno gospodarjenje.

Sindikalna podružnica in uprava tovarne sta delavcem pravilno pojasnili pomen ekonomije, zato so tudi z veseljem opravili okoli 2500 prostovoljnih ur pri obdelavi zemlje.

Odkup žita

Tešanovci tekmujejo z vsemi zbiralnimi centri okraja

Zadnje dni prve dekade odkupa belih žit. Pred zbiralnico v Tešanovcih privozi kamion odpremnega podjetja murskoslovske zveze zadrug. Poslovodja Hiršl se tega dokaj razveseli. Saj ima v začetnem skladišču in še na dvorišču visoke naokladovnice vreč žita. Največ so jih navozili kmetje iz Ivanov, ki že prvi dan odkupa dosežejo 68% celotnega plana. Pomembnejši so prispevali tudi pristojni delovalci iz Tešanovcev, ki pa prvi dan oddaje izpolnijo le 15% plana odkupa. Zaradi mlačve in zaradi zamudnikov! To poznamo tudi Carni Janez iz Vučje Gomile. Tamkajšnji poslovodja, tov. Kuzma, se med nalaganjem vreč na kamion jezi:

»Polvaril nam je prvi dan oddaje... Časovni plan bi z lahkoto dosegel. Vse pogoje smo imeli, saj je doslej omlatilo celo nekaj več kmetov, kakor je potrebno, da spravimo skupaj količino, ki po časovnem planu odpade na današnji dan!«

»Res je,« ugotovi tudi vodja zbiralnice Hiršl. »Časovni plan odkupa pa je raztegnjen na ves mesec... Čeprav to ni potrebno.«

»Pa pohitimol« predlaga nekdo. In beseda da besedo. Prvi meni, da se da mlačev nekoliko pospešiti, drugega pa skrbe zamudniki. Tretji reši vse: na dan pride s tekmovanjem.

»Eh, to ti je misel!« vzklikne gomilski poslovodja. »Kaj, če bi eni izmed zbiralnic našega okraja napovedali tekmovanje?«

»Dajmo Moravcem!« se oglasi Hiršl. »Dejstvo, da mi odkupujemo že tri dni, oni pa so na vrsti komaj jutri — ne zmanjša vrednosti tekmovanja. Saj moramo odkupiti mi nekoliko več kot njihova zadruga. Smo pač med najmočnejšimi zbiralnimi centri!«

Medtem je kamion naložen, delavca pa odideta v šolo — po črno tablo. Lovarišica prinese kredito in čez nekaj minut so vsi na delu. Vrh table izpišejo: »Tekmujemol Z Moravci!« Nato potegnejo črte, deeno stran grafikona pa puste za zamudnike in one, ki predčasno pripeljejo. Ko tablo naslednji dan izobesijo, se zbere pred njo več kmetov.

»Oho!« — se začudi nekdo — »tudi zamudnike so napisali.«

»Ferenček, Kuhar...« odgovori drug, »pa so predčasno oddali.«

»Lepo, lepo. Da bi se zamudnikov le prijela ta javna kritika!« opozarja Činčev Jože.

Toda zamudniki takoj naslednji dan pripeljejo žito v zbiralnico. Za njimi ni prišel na tablo nihče več. Vedno več pa je žitih, ki oddajo prej. Zato prevzemalci na zbiralnici ne čakajo več prekrizan rok. Dva, trije vozovi so venomer pred zbiralnico tja do pozne večere. Tudi kamioni odpremnega podjetja

pogosteje vozijo žito iz časovnega skladišča na postajo. Zbiralnica vedno višje presega dnevno normo, črte na grafikonu se naglo bližajo 50%. Uslužbenici zbiralnice pa tudi do polnoči obračunavajo žitni kmeti, urejujejo evidenco in pišejo na grafikon.

Le moravska zadruga jim povsem ne ugodí. Tekmovanje sprejme v izpolnjevanju časovnega plana, v kakovosti in čistosti odkupljenega žita ter v evidenci, ne pa v točki: kdo bo hitreje odkupil. Pravijo, da zaradi mlačve. Tudi v Tešanovcih so težave z mlačvijo. Toda ne boje se težav in so napovedali tekmovanje vsem zbiralnicam okraja.

Mladina še v večjem številu prostovoljno prišloči na pomoč kmetom pri mlačvi. Mlatilničarji pa se odločijo podaljšati svoj urnik, le da zmlatijo do dne 24. avgusta. Uspeli so. Na Vučji gomili in v polovici Tešanovcev zmlatijo do nedelje. Mlatilničar kmetov druge polovice vasi pa je že tudi malodane na koncu. Zbiralnica izpolni skoraj 90% plana odkupa.

Pa tudi ostale zbiralnice v murskoslovskem okraju posepijo odkup. V Fokovcih dosežejo celo 100% plana odkupa. To še bolj podžge tovarniš v Tešanovcih in drugod. Medtem pa se tešanovski poslovodja Hiršl s tovarniš pripravljata na odkup semenskega žita. vtk.

Zbiralnice se vedno bolj polnijo. V Petrovčah so že dvakrat odpeljali zrnje v mlin.

V čast I. kongresa Enotnih sindikatov Jugoslavije

Obveznosti delovnih kolektivov v Prekmurju

Delovni kolektivi v Prekmurju so sprejeli na svojih konferencah obveznosti v čast kongresu Enotnih sindikatov Jugoslavije. Na prvem mestu so delavci velike opekarne v Puconcih. Do kongresa bodo zgradili sindikalni dom z menzo, veliko dvorano in kopališčem. Pripravili so že ves gradbeni material. Na gradbišču dela vsak dan okrog 15 prostovoljnih delavcev. Sindikalna podružnica mestnih podjetij v Murski Soboti se je obvezala, da bo prispevala do kongresa 1.000 prostovoljnih delovnih ur pri gradnji nove kleparske delavnice.

»Hidrogradnja« tekmuje

Delovni kolektiv podjetja »Hidrogradnja« v Jablanici bo do kongresa Enotnih sindikatov Jugoslavije izkopal pri zunanjih delih nadaljnjih 3.500, pri podzemskih delih pa 13.400 m³ zemlje. Dalje bodo zabetonirali preostalih 80% del pri železniškem predoru. V tem tekmovanju bodo tudi izboljšali stanovanjske pogoje. Zgradili bodo nove stanovanjske zgradbe. Organizirali bodo tudi minerske in en zidarsko-tesarski tečaj.

Delovni kolektiv »Hidrogradnja« je napovedal tekmovanje dvema gradbenima podjetjema iz Bosne in Hercegovine in sicer v tem, kdo bo boljše uporabil uredbo o gradbenih delavcih, vključil večje število delavcev v delovne brigade, dal boljše stanovanje in hrano delavcem ter izvedel boljše higiensko-tehnično zaščito dela.

V okraju Prokuplje v Srbiji že tekmujejo

Po sindikalnih podružnicah okrajnega sindikalnega sveta v Prokuplju je že začelo tekmovanje v čast I. kongresu ESJ. Mnogo sindikalnih podružnic se že pripravljata na konferenco, na kateri bodo sprejeli še nove obveznosti.

Sindikalna podružnica delavcev in nameštencev trgovskega podjetja »Pasjača« se je zavezala, da bo prihranila na mazivu in gorivu za 20% in da bo prispevala v korist podjetja 2.000 prostovoljnih delovnih ur. V okviru frontovskih akcij pa nadaljnjih 2.000 delovnih ur. V tem času se bo izvezalo v podjetju 70% učencev v gospodarstvu za samostojno delo. Dalje se bo vpisalo 70% članstva v telovadno, 50% pa v strelsko društvo.

Povratak jugoslovanske mladinske delegacije iz Varšave

Beograd 23. avgusta (Tanjug). Na mednarodni konferenci delovne mladine v Varšavi, kjer so proučevali problematiko delovne mladine vsega sveta in kjer so sprejeli sklepe o nadaljnji borbi mladega pokolenja za uresničitev političnih in gospodarskih zahtev, je sodelovala tudi delegacija delovne mladine Jugoslavije. Delegacija mladine Jugoslavije, je štela 19 delegatov predstavnikov delovne mladine iz vseh krajev naše države in 5 opazovalcev.

Po končani konferenci in po povratku v Beograd je delegacija podala poročilo sekretariatu Centralnega sveta Ljudske mladine Jugoslavije, ki je popolnoma odobril njeno delo na konferenci. Sekretariat Centralnega sveta Ljudske mladine Jugoslavije je zaradi velikega pomena sklepe, ki so jih sprejeli na konferenci in v Varšavi, ki so tičejo borbe demokratične mladine sveta za mir, narodno neodvisnost in pravico mladega pokolenja ter za nadaljnje delo in razvoj svetovnega mladinskega gibanja, sklenil čim bolj seznaniti mladino Jugoslavije z delom in sklepi konference.

IZ DANASNJE STEVILKE:

Dobra ekonomija je omogočila prvovrstno hrano v tovarniški menzi v St. Pavlu
Uredba o izplačilu obveznic 3% posojila narodne osvoboditve
Kadri v združnih organizacijah — Fizkultura — Ljudska tehnika Turizem

Clayev ultimatum generalu Königu komandantu francoske okupacijske cone v Nemčiji

Berlin, 23. avgusta (Tase). »Berliner Zeitung« prinaša poročilo svojega dopisnika iz Frankfurta, v katerem je rečeno, da je po poročilih iz zanesljivih virov, ki so v tesni zvezi z ameriško upravo, general Clay poslal francoskemu vojaškemu guvernerju Königu ultimatum. Dopisnik »Berliner Zeitung« poroča, da je Clay zahteval prvič: konec demontiranja industrijskih podjetij v francoski coni, posebno onih, v katere je bil investiran ali bi mogel biti investiran ameriški kapital; drugič: takoj naj se nehajo odstranjati iz francoske cone sicerne dobrine, živila ali material brez ustreznih nadoknad v dolarjih; tretjič: prepove naj se izrabljanje virov živil in industrijskega blaga v francoski coni za vzdrževanje francoskega vojaškega upravnega aparata in francoskih čet.

V Clayevem ultimatu je poudarjeno, nadaljuje dopisnik »Berliner Zeitung«, da bo francoska cona gospodarsko in trgov-

ska izolirana od biconije, če bodo Francozi zavrnili te zahteve. V pričakovanju pozitivnega odgovora na ultimatum so Američani prekiniti pogajanja s Francozi glede vključitve njihove cone v združeno izvozno-uvozno agencijo, ki nadzoruje zunanjo trgovino biconije. Ker bi mogla francoska cona obstajati neodvisno, je Clay v ultimatu grozil, da bo zavrnitvi njegovih zahtev sledila ukinitve posojil in pomoči po Marshallovem planu za Francijo.

V Frankfurtu se je izvedelo, dodaja dopisnik »Berliner Zeitung«, da je Clayev ultimatum odobrila vlada ZDA v sporazumu z Londonom. Nekaj dni pred predložitvijo svojega ultimata je Clay docela zavrnil Königovo prošnjo, da bi Francozi smeli evakuirati iz svoje cone že demontirane stroje in razpolagati z zalogi do konca t. l. za vzdrževanje francoskega upravnega stroja.

BORBA GRŠKEGA LJUDSTVA ZA SVOBODO

Velike izgube monarhofašistične vojske na severnem Pindu

Atene, 23. avg. (Tanjug). Radijska postaja Svobodne Grčije prenaša poročilo Vrhovnega štaba demokratične armade Grčije o operacijah na severnem Pindu.

V poročilu je rečeno, da enote demokratične armade niso le vzdržale v času od 14. junija do 21. avgusta na sektorju Boion — Smolitas — Gramoš glavne ofenzivne monarhofašistične vojske, ampak so prešle tudi v protinapad in prizadevale najelitnejšim oddelkom monarhofašistične vojske velike izgube.

Monarhofašistična vojska je imela v obdobju od 14. junija do 21. avgusta pri operacijah na severnem Pindu naslednje izgube: 5.125 mrtvih, 16.000 ranjenih, 459 ujetih, 1.298 pa jih je pobegnulo. V istem obdobju je sestrelila letalska obramba demokratične armade na severnem Pindu 55 letal, pri čemer je bilo sestreljenih in ranjenih nad 50 letalcev, uničenih 18 tankov in 5 topov, zaplenjene pa so bile velike količine vojnega materiala.

Poročilo pristavlja, da so izvedle enote demokratične armade na severnem Pindu v noči med 20 in 21. avgu-

stom velik ofenziv, manever, pri čemer so prebile sovražnikovo zaledje in napredovale proti vzhodu in jugovzhodu. Hkrati so izvedle enote demokratične armade hude napade v smeri Aleveica — Gorustija — Vojia, pri čemer so prebile sovražnikovo linijo. Samo pri teh operacijah je imel sovražnik nad 300 mrtvih in ranjenih.

Uspesne operacije demokratične armade v Tesaliji

Atene, 23. avg. (Tanjug). Radijska postaja Svobodne Grčije prenaša v današnji emisiji poročilo vrhovnega štaba demokratične armade Grčije o operacijah na področju Tesalije. V poročilu je rečeno:

Enote demokratične armade štaba Tesalije so uničile sovražnikovo garnizijo v Kalambaki in so v ofenzivnih akcijah na ravni Trilaka — Farlase razbile oddelke orožništva in monarhofašistične obrambe. V bojih so zaplenili mnogo orožja, razstreliva in drugega vojnega materiala. V osvobojenih vaseh se je 600 mladincev pridružilo demokratični armadi.

Imperialistom ne bo uspelo obrniti kolo zgodovine nazaj

Moskva, 23. avgusta (Tase). Zbirajoč rezultate diplomatske borbe na donavski konferenci piše Jurij Žukov v »Pravdie« naslednje:

»Razumljivo je da rezultati konferenc niso všeč tistim, ki hočejo za vedno obdržati privilegije na Donavi, ki so si jih svoj čas prisvojili. Prav zaradi tega so reakcionarni krogi ZDA, Velike Britanije in Francije zagnali tak zloben trušč v zvezi z rezultati donavskih konferenc. Vse ponašanje zapadnih sil na konferenci ni pustilo niti najmanjšega dvoma, da niso imeli namena sodelovati z delegati donavskih dežel na osnovi enakopravnosti. Predstavniki ljudskih demokracij so gledali premišljeno in arogantno z viška. Čim je večina delegatov sprejela s tem ali onim amandamentom predloge delegatov ZDA, Britanije ali Francije, so ti hitro obrnili hrbet in glasovali proti lastnim predlogom. Najneprijetnejše je bilo zadržanje francoske delegacije, ki je izrabila vsako priliko, da je pokazala svojo sovražnost proti večini na konferenci. Ni slučajno, da je odbor za poverljiva pisma odkril, da je francoska delegacija prispevala na konferenco brez pooblastila za sodelovanje pri podpisovanju konvencije. Očividno so francoski bankirji, s katerimi ima Thierry sorodstvene vezi, ker je mož Rothschildove hčere, pooblastili svojo delegata samo za to, da dela zmedo in izpodkoplje delo konference.

Uradniki ameriškega zunanjeja ministertva skušajo sedaj narediti vtis, da je nova donavska konvencija rezultat »dikтата«, in da se večina konference ni niti sporazumela, da bi proučila amandamente, ki so jih predložili predstavniki zapadnih sil. Take trditve so namenjene samo za skrajno nevedno ljudstvo, ki ne čita časopisnih poročil o konferenci. Dopisnik »Pravdie« poudarja, da je vseboval osnutek konvencije, ki ga je predlagala sovjetska delegacija, številno člene iz konvencije iz leta 1921., o kateri so predstavniki zapadnih sil govorili kot o evan-geliju. Med konferenco je sovjetska delegacija v prizadevanju, da bi dosegla sporazum, predlagala, da bi štetilne člene vzete skoraj dbebedno iz ameriškega osnutka vključili v konvencijo. Sovjetska delegacija je tudi predlagala, da se z neznanim amandamentom vključi v konvencijo francoski osnutek člena o spremembi konvencije. Na konferenci in na njenih komitejih so imeli predstavniki za-

padnih sil neomejeno možnost govoriti in braniti svoje pozicije in poudariti je treba, da so to možnost do skrajnosti izrabili. Konferenca je sprejela zelo zgoščen delovni red in vendar je trajala 20 dni. Med delom konference so predstavniki zapadnih sil štirikrat pričeli z diskusijo o notorni konvenciji iz leta 1921. v prizadevanju, da bi konferenci vsilili svojo voljo za ponovno uveljavitev te absolutno neenakopravne konvencije. Štirikrat je ameriški delegat izbruhnil proti združeni plojnim družbam in vedno so delegati donavskih dežel vlnudno in taktno pojasnili resnično bistvo združenih družb in dokazali, da nima prav.

Odklonitev delegatov zapadnih sil, da bi podpisali novo konvencijo, ni presenetila nikogar, poudarja Žukov. Že v začetku avgusta je ameriški, britanski in francoski tisk prerokoval to odklonitev. Svet je poznal mnogo konferenc, na katerih je večina poslušno sledila narekovanju ene ali nekaterih sil. Zadolostuje, če se spomnimo lanskoletne konference šestnaestih zapadnoevropskih dežel glede Marshallovega plana ali znane konference iz leta 1920, ko so bili predstavniki donavskih dežel prisiljeni sprejeti konvencijo, ki jih je oropala vseh pravic, ne da bi jim dala vsaj časa da bi proučili osnutek te konvencije. Zunanje ministertvo ZDA in njegovi zapadnoevropski »mlaiki« bratje bi nedvomno hoteli uporabiti to staro merilo na nedavni donavski konferenci.

Njihovi delegati so prispeli v Beograd s precej enostavnim načrtom: predvsem so skušali ustrahovati donavske dežele in poskušati nesoglasje med njimi, če pa ta manever ne bi uspel, da bi zagnali kriki, prikladnem trenutku zaloputnili vrata, trdeč, da večina »duši« manjšino in v odkorakali. Toda vse te načrte so preprečili. Sedaj pa segajo uradniki zunanjeja ministertva ZDO po visokozvenečih lažnjih frazah ter z umazanimi žaljivkami skušajo kamufilirati svojo zmedo sprič novega neuspeha njihove pustolovske diplomacije.

Ze dolgo je bilo znano, poudarja Žukov, da so dejstva trdovratne stvari in ta dejstva so proti tistim ljudem, ki si danes s spretnostjo tržnega žonglerja prizadevajo prikazati belo za črno in črno za belo. Reakcionarni krogi ZDA, Velike Britanije in Francije lahko po mili volji zabavljajo čez vsebino, ne bo jim uspelo zaobrtniti kolo zgodovine nazaj.

UREDBA O IZPLAČILU OBVEZNIC 3% POSOJILA NARODNE OSVOBODITVE

Na podlagi 1. člena zakona o pooblastitvi vlade FLRJ za izdajanje uredb na področju narodnega gospodarstva izdaja vlada FLRJ po predlogu ministra za finance FLRJ

UREDBO

o izplačilu obveznic 3% posojila narodne osvoboditve, izdanih na podlagi uredbe Antifašističnega sveta narodne osvoboditve Jugoslavije z dne 15. januarja 1943.

1. člen.

Po predpisih te uredbe se izplačajo obveznice 3% posojila narodne osvoboditve, ki ga je razpisal med narodno-osvobodilno vojno izvršilni odbor Antifašističnega sveta narodne osvoboditve Jugoslavije z uredbo z dne 15. jan. 1943.

2. člen.

Obveznice 3% posojila narodne osvoboditve se izplačajo po naslednjih tečajih:

- 1. za obveznice, ki so bile vplačane do 31. decembra 1943: za 100 nominalnih dinarjev ali kun 30.— dinarjev FLRJ; za 100 italijanskih lir 100.— dinarjev FLRJ;
- 2. za obveznice, ki so bile vplačane od 1. januarja 1944 do 30. sept. 1944: za 100 nominalnih dinarjev ali kun 15.— dinarjev FLRJ; za 100 italijanskih lir 50.— dinarjev FLRJ;
- 3. za obveznice, ki so bile vplačane od 1. oktobra 1944 dalje: za 100 nominalnih dinarjev ali kun 5.— dinarjev FLRJ; za 100 italijanskih lir 80.— dinarjev FLRJ;
- 4. za obveznice, ki so bile vplačane v nemških markah ali v pengih: za 100 nemških mark 380.— dinarjev FLRJ; za 100 pengov 100.— dinarjev FLRJ.

Zneskom, obračunanim za izplačilo po teh tečajih, se dodajo 3% obresti od dneva vplačila do 31. decembra 1948.

3. člen.

Obveznice 3% posojila narodne osvoboditve se izplačajo v šestih mesecih, začeti s 1. januarjem 1949.

Po preteku roka iz prvega odstavka se smejo izjemoma v nadaljnjih šestih

mesecih izplačevati obveznice, toda samo z odobritvijo ministra za finance FLRJ.

4. člen.

Republiška ministristva za finance izvedejo do 31. decembra 1948 registracijo obveznic iz 1. člena te uredbe.

V istem roku se izvede tudi registracija začasnih potrdil (priznanic), ki se nanašajo na vplačila 3% posojila narodne osvoboditve, za katera pa vpisnikom niso bile izdane obveznice.

Obveznice se registrirajo po okrajnih ljudskih odborih, začasna potrdila (priznanice) pa pri republiškem ministristvu za finance. Navodila za registracijo izda republiško ministristvo za finance.

5. člen.

Obveznice 3% posojila narodne osvoboditve se izplačajo v gotovini v roku iz prvega odstavka 3. člena te uredbe, in sicer pri Državni investicijski banki FLRJ in drugih kreditnih podjetjih, ki jih določi republiški minister za finance.

Začasna potrdila (priznanice), ki so že registrirana pri republiških ministristvih za finance, kakor tudi tista, ki se registrirajo v roku iz drugega odstavka 4. člena te uredbe, se izplačajo na isti način in v istem roku kakor obveznice 3% posojila narodne osvoboditve.

Obveznice se izplačajo iz sredstev zveznega proračuna.

6. člen.

Vlada Ljudske republike Slovenije je pooblašena, da izda po načelih te uredbe predpise o izplačilu 5% posojila svobode, ki ga je razpisal Slovenski narodni osvobodilni odbor (SNOO).

7. člen.

Minister za finance FLRJ je pooblaščen, da izda natančnejše predpise za izvedbo te uredbe.

8. člen.

Ta uredba velja od dneva objave v Uradnem listu Federativne ljudske republike Jugoslavije.

Beograd, 14. avgusta 1948.

Predsednik vlade FLRJ in minister za narodno obrambo, maršal Jugoslavije: Josip Broz-Tito s. r.
Minister za finance: Dobrivoje Radosavljević s. r.

ZA IZBOLJŠANJE DELOVNIH POGOJEV

97 tovarniških higienikov je uspešno končalo tečaj

V petek se je v Ljubljani končal tečaj za tovarniške higienike, ki ga je organiziral Rdeči križ Slovenije. Obiskovali so ga delavci in nameščenci iz vseh večjih industrijskih podjetij LR Slovenije ter delavci in sekiči državnih železnic. Tečaj pomeni za izboljšanje delovnih pogojev v zdravstveno higienijskem pogledu pomemben uspeh, ker je usposobil strokovnjake, ki bodo v svojih podjetjih urejevali in izboljševali sanitarne naprave, varnostne in zaščitne naprave, skrbeli za red in čistočo v podjetjih delavskih stanovanjih in naselelkih, obratnih menzah in kuhinjah, skrajka, ki bodo v sodelovanju z upravno podjetja, sindikalno podružnico, delavskim inspektorjem in zdravstveno službo reševali vprašanja izboljšanja delovnih pogojev.

Tečaj je obiskovalo 125 tečajnikov in tečajnic. Zaključne izpite je uspešno opravilo 97 kandidatov, ostali so pokazali pred izpizno komisijo in med tečajem premalo resnosti, zanimanja in znanja. Učni uspeh je bil 77,5%. Vzrok za to, da je učni uspeh tako nizek, je v nepravilni izbiri kandidatov. Uprave nekaterih podjetij si niso na jasnem.

kaj pomeni tovarniški higienik v podjetju. Na tečaj so pošiljali brez vodnosti sindikalnih podružnic premlade ali iz drugih vzrokov za to odgovorno službo neprimerne kandidate. Tako je na primer podjetje »Plamen« iz Krome poslalo 15 letno vajenka, tovarna usnija Šmarino pri Litiji 15 letno poljsko delavko z obratne ekonomije, prav tako tovarna aluminijska Strnišče pri Ptuj. Popolnoma jasno je, da je taka izbira nepravilna. Te tovarnišice pri vsbi dobiti volji ne bodo mogle svojega znanja uporabiti, ker jim razmere v tovarni kot poliskim delavkam ne morejo biti znane, vanjo nimajo niti dostopa, kaj šele, da bi v njej po vrnitvi s tečaja prevzela važno vlogo tovarniškega higienika, ki mora dobro poznati razmere v podjetju in vse pogoje dela.

Tako ravnanje posameznih uprav je tem manj razumljivo, ker so dobile od ministrstva za delo, ki je sodelovalo pri organizaciji tečaja, podrobna navodila za izbiro kandidatov. Tak postopek dokazuje neodgovornost do naših kadrovske politike in birokratski, šablonski način reševanja kadrovskih vprašanj. Kažejo na tudi to, da v teh podjetjih niso iz-

Ob drugi izdaji knjige „Mati in dete“

Založba »Naše žene« je že lansko leto izdala precej obširno knjigo »Mati in dete«, ki jo je uredila dr. Jerina Lah Pavla, napisala jo je pa vrsta ljubljanskih zdravnikov. Pred nekaj tedni je knjiga, ki je bila ob pomankanju takšne poljudno-zdravstvene literature na našem knjižnem trgu, razprodana v nekaj mesecih, izšla v drugi izdaji.

Knjiga je razdeljena v dve poglavji. Najprej obravnava mater in vsa najvažnejša zdravstvena vprašanja, ki so povezana z nosečnostjo, porodom in higieno žene. Večina knjige je posvečena detetu, kjer je razčlenjeno podrobno prav za prav vse, kar mora vedeti mati o svojem otroku. Vendar pa trpi ravno to poglavje zaradi prevelike razvečenosti in preobširne obdelave na jasnosti, kratkosti in priročnosti, kar je pogoj dobrega poljudno-zdravstvenega sestavka.

Knjiga je sorazmerno bogato opremljena z ilustracijami. Močno pa moti mešanica po stilu različnih ilustracij več avtorjev škoda za sicer lepo knjigo, da trpi ravno tukaj, ko bi morala biti čim bolj skrbno pripravljena. Članke odnosno sestavke so napisali: dr. Lavrič Vito, dr. Lea Ozmič-Trampuž, prof. dr. Lunaček, dr. Novak Franc, dr. Trampuž Vladimir, dr. Pavšič Ivan, prof. dr. Derž, dr. Konvalinka Tavčar, dr. Marij Avčin in dr. Derganc Franc. Prav močno in prepričljivo je napisal prof. dr. Derž svoj poziv materam za dojenje, pa tudi prof. dr. Lunačka prispevek o kvarnih posledicah splava je dragocen doprinos knjigi.

Knjiga po prinaša tudi sestavke, ki smo jih že pred tem čitali v naših revijah, kar nam odpira posebno vprašanje o smislu ponatisovanja sestavkov, ki bi jih lahko kdo drug ali isti avtor napisal prav namenoma za knjigo »Mati in dete«.

V zvezi s knjigo »Mati in dete« bi bilo treba odgovoriti še na vprašanje: ali je metodično boljše, da pišejo knjigo o vprašanjih, ki jih obravnava naša knjiga, različni avtorji, ki obravnavajo posamezna poglavja, ali jo naj napiše samo eden. Če kritično preberemo knjigo »Mati in dete«, moramo pritruditi drugi alternativni, kajti knjiga ne predstavlja homogene, že v naprej skrbno pripravljene in med posamezne avtorje porazdeljene celote. Med posameznimi sestavki ni vsebinskih prehodov in logičnih zvez, močno moti velika stilistična razlika, ki včasih vpliva na čitatelja naravnost odbijajoče. Vzaveti se moramo le v perspektivne možnosti preproste slovske žene, ki ji je knjiga predvsem namenjena, pa bomo živo čutili težave, s katerimi se bo ženska knjižnica ali delavka, pa tudi intelektualna prebijala od enega sestavka do drugega prav zaradi dejstva, da so nekateri izmed avtorjev pravilno razumeli, da morajo pisati preprosto in jasno, drugi pa se tega ali niso zavedali, ali pa preprosto ne vedo pisati, pa so zaradi tega zašli v strokovnjakstvo, ki je največja napaka v poljudno-strokovnem ali še celo vzgojnem čitvu.

Ce sta se urednika kot založba knjige že odločili za knjigo, ki jo naj napiše več avtorjev, bi bilo treba prvo in

Nastop »Seljačke sloge« v Zagrebu

Vesako leto je v Zagrebu na Maksimirskem perivoju pregled »Seljačke sloge«, na kateri nastopajo podmladi Seljačke sloge z izvirnimi ljudskimi pesmi in plesmi. Letos je nastopilo 36 podmladkov iz LR Hrvatske. Kot gostje so nastopili nekateri pododbori srbskega kulturnoprosvetnega društva »Prosveta«, med odmorom pa delavska kulturno-umetniška društva »Vinko Jeduk« in »Maksim Goriki« iz Zagreba.

Nastopu so prisostvovali podpredsednika Prezidija ljudske skupščine FLRJ Filip Lakuš in dr. Jože Rus, predsednik Zveznega sveta ljudske skupščine FLRJ Vladimir Simić, ministri zvezne vlade Vico Krstulović, Frane Frol, dr. Pavle Gregorič in Bane Andrejev, predsednik Komiteja za kulturo in umetnost pri vladi FLRJ Vladislav Ribnikar, predsednik

skupščine LR Hrvatske dr. Zlatan Srećec s podpredsednikom skupščine Jos. Šestanom in sekretarjem skupščine Nikolom Rupčićem, predsednik vlade LR Hrvatske dr. Vladimir Bakarić s člani vlade. Predsednik Seljačke sloge Ivan Granda je v otvoritvenem govoru poudaril, da Seljačka sloga ne goji samo plesov in pesmi, marveč razvija najširšo aktivnost pri ekonomskem dvigu vasi, kakor tudi kulturnoprosvetno aktivnost, da bi tudi kmetje pomagali pri čim hitrejši zgraditvi socializma v naši domovini.

Nastopili so podmladki Seljačke sloge iz Istre, Hrvatskega Primorja, Bosne in Hercegovine, Like, Korduna Banije, Moslavine, Slavonije, zagrebške okolice, Posavja, Podravja in Zagorja.

Desettisoči Zagrebčanov so navdušeno sledili izbranemu sporedu.

Češkoslovaške oblasti so odpovedale turistično pogodbo z Jugoslavijo

Češkoslovaški potniški biro »Čedoke« je obvestil 2. avgusta našo agencijo »Putnik« o odpovedi turistične pogodbe z Jugoslavijo. Češkoslovaškim turistom, ki so bili med tem na odhodu na Jadranu, je bilo sporočeno, da morajo najkasneje do 16. avgusta zapustiti Jugoslavijo. Češkoslovaško ministristvo za notranje zadeve je odločilo, da ne bo izdajalo več turističnih potnih listov. »Čedoke« in druge potniške agencije motivirajo ta ukrep, češ, da Putnik ni izpolnjeval določb turistične pogodbe, da naše oblasti niso pomagale pri odpravljanju posebnih vlakov s češkoslovaškimi turisti na Jadran, da turistom ni bila zagotovljena preskrba itd. »Čedoke« pravi tudi, »da je bil odnos jugoslovanskih činiteljev nujbežne in da so prišli do zaključka, da češkoslovaški gostje v Jugoslaviji niso zaželeni.«

Popolnoma jasno je, da je ta argumentacija popolnoma neutemeljena. Ta ukrep naj bi preprečil Čehoslovakom, da bi se na lasne oči prepirali o resnici v naši domovini. Ta ukrep naj bi istočasno podprl nemoteno širjenje klevet proti Jugoslaviji. Naše oblasti so nudile češkoslovaškim turistom vse ugodnosti. Oskrbnina na Jadranu je bila mnogo nižja kakor v drugih evropskih deželah, kamor so navadno Čehoslovaki odhajali na odh. Češkoslovaškim turistom tudi ni bilo treba opravljati mnogih obveznosti, ki jih mora opravljati vsak državljani FLRJ, kakor tudi tuji turisti v naši državi. Lahko so uvažali velike količine inventarja, industrijskih izdelkov, hrane itd., za kar niso plačevali carine. Naprotno pa jugoslovanski izletniki, kot je na primer z obiskovalci praškega velešolja, niso bili tako sprejeti. Naši turisti niso mogli dobiti v Pragi niti drugorazrednih, marveč vedno le tretjerazredne hotele in še to v nezadostnem številu, da so se morali nastaniti v privatnih hišah. Podobno so ravnali češkoslovaški potniški biroji z našimi izletniki tudi kar se tiče hrane in drugega.

Pod kako ceno so bili pri nas sprejeti

vršile svoje dolžnosti sindikalne podružnice.

Večina kandidatov je pokazala izredne primere požrtovalnosti, da bi v kratkem času obvladali obširno in dovolj težko snov higienijske dela, industrijske higienijske organizacije prve pomoči v podjetjih. Predavali so zdravniki Dr. Ravnikar, Dr. Lajovic, Dr. Peče in Dr. Bonač pri poučevanju snovi pa so kandidatom pomagale medicinske sestree — vsi poleg svoje redne dolžnosti.

Izreden uspeh so pokazali pri izpizih: Likar Marija, ena izmed prvih delavk in organizatorke gradbišča Nove Gorice, Andarluh Terezija, delavka v zlatarni Celje, Kanjč Marija iz Tovarne »Impol« Slov. Bisirica in Gučnik Franc iz tovarne kemičnih izdelkov Hrastnik. Prejeli so denarne in knjižne nagrade. Pohvaljeni pa so bili še štirje nadaljnji kandidati. Lk.

čehoslovaški turisti, kaže stanje iz leta 1947. Češkoslovaški turist, ki je potoval v Jugoslavijo, je predhodno plačal »Čedoke« 14 dnevno oskrbovalnino in razen tega prejel še ček v znesku 2000 do 6000 krun za ostale stroške. Ob zaključku sezone je bilo ugotovljeno, da so Čehoslovaki vrnili 3.500.000 din v čekih, česar v Jugoslaviji niso porabili. Neizrabljenih hotelskih bonov pa so vrnili v vrednosti 800.000 din. Bivanje v hotelih in druge stroške so nekateri turisti krili z denarjem, ki so si ga pridobili na črni borzi.

Češkoslovaški turisti sami izpodbijajo neutemeljeno argumentacijo »Čedokaa«. Direktorja »Putnika« sprejema dnevno pisma češkoslovaških turistov, ki se zahvaljujejo za dober sprejem, hkrati pa protestirajo proti temu, da jim je onemogočeno nadaljnje bivanje v naši državi. A. Robač iz Pardubic piše 10. avgusta 1948, iz Dubrovnika: »Cemu ne moremo biti še nadalje gostje bratske Jugoslavije? Tu smo bili zadovoljni, Jugoslovani so storili vse, kar so mogli, da bi nam ustregli. Kar je celo samim primanjlovalo, so dejali nam. Laž ne more omajati našega slovaškega bratstva.« Prva tako piše iz Dubrovnika dne 10. avgusta dr. Hanoš iz Prage: »Jugoslovani so naši najskrenejši bratje in prijatelji.«

O tem, da naše turistične ustanove niso izpolnjevale pogodbe in da Čehoslovaki v Jugoslaviji niso zaželeni, morejo govoriti samo tisti, ki namenoma obračajo resnico in ki jim ni za iskreno in bratsko sodelovanje. Našim oblastem, ki so tudi na ta način pomagale utrjevati solidarnost in enotnost dveh bratskih narodov, ni bilo žal truda in žrtve, da bi Čehoslovakom omogočile čim boljše in čim ugodnejše bivanje. Povsod so jim izkazale bratsko in prijateljsko skrb. Jasno je, da tako ravnanje niti najmanj ne koristi vzajemnim vezem in zblizevanju mednarodnih demokratičnih držav. Tisti, ki so izvalili sedanje stanje, naj se zavedajo odgovornosti za tako postopanje. (Po »Borbi«)

Jugoslavija ne bo sodelovala na mednarodni konferenci Rdečega križa v Stockholmu

Beograd, 23. avgusta (Tanjug). V Stockholmu se je pričela večera XVII. mednarodna konferenca Rdečega križa. Vlada Federativne ljudske republike Jugoslavije je na povabilo predsedstva konferencie, da naj pošlje svojo delegacijo, odgovorila, da na tej konferenci ne bo sodelovala, ker bo na tem zborovanju zastopana tudi Frankova Španija. Centralni odbor Rdečega križa Jugoslavije je odklonil sodelovanje pri delu konferencie tudi zaradi tega, ker je Liga narodnih društev Rdečega križa samovoljno spremenila več točk resolucije, ki je bila sprejeta na evropski regionalni konferenci narodnih društev Rdečega križa, ki je bila lansko leto v Beogradu.

V prihodnjem šolskem letu bo sprejetih na naše univerze več tisoč novih študentov

Beograd, 23. avgusta. Na vseh fakultetah v državi se bo v kratem času začelo novo šolsko leto. Visokošolski komitee pri vladi FLRJ je sprejel načrt, po katerem naj vsak študent obiskuje vseučilišče v svoji republiki iz izvzemni v primeru preobremenjenosti domačih fakultet.

Po načrtu se bo letos vpisalo na visoke tehnične šole v vsej državi 3000 novih študentov in to v Srbiji 1400, v Hrvatski 810, v Sloveniji 295, v Bosni in Hercegovini 175, v Makedoniji 170, v Crni gori pa 150. Največ bo vpisanih študentov na gradbeni fakulteti v Beogradu 555, v Zagrebu 280, v Ljubljani 155. Po številu novih vpisov bo na drugem estu strojna fakulteta ki bo sprejela letos v Beogradu 210, v Zagrebu 180, v Ljubljani pa 95 študentov. Na drugih fakultetah tehnične visoke šole je povprečno število vpisov med 50 do 100.

Dalje je določeno v tem načrtu, da se vpiše 1940 novih študentov, predvsem dovršenih maturantov, na višjo pedagoško šolo. Na tretjem mestu je medicinska fakulteta, na katero naj se vpiše v vsej državi 1375 maturantov, računajoč tudi študente novoustanovljene stomatološke fakultete in višjo zobarsko šolo. Na medicinski fakulteti v Beogradu bo sprejetih 450 študentov, v prvi semester stomatološke fakultete 60, na višjo zobarsko šolo 60 pa 120.

Z otvoritvijo novih popolnih gimnazij in sedemletk se kaže potreba za profsorskim kadrom v srednjih šolah, ki ga še ni dovolj. Predvideno je, da se bo na filozofsko in prirodoslovno matematično fakulteto vpisalo 1100 študentov.

Na ekonomskih fakultetah bo vpisanih 525 študentov, na pravnih pa 400. Poljedelsko gozdarska bo sprejela na vseh oddelkih 1070 študentov. Na veterinarski fakulteti v Beogradu in Zagrebu bo vpisanih 400 študentov, na farmaceutski 270.

Visoke in višje šole, kakor so glasbeno akademija, akademija likovne umetnosti, akademija za uporabno umetnost, igralno umetnost, višja fizikalna šola, državni inštitut za fizikulturo in visoka šola za žurnalistiko in diplomatsko službo so prav tako dobile plan za vpis novih študentov. Na visoko šolo za žurnalistiko in diplomatsko službo bo sprejetih 200, na ostalih visokih in višjih šolah pa je predviden vpis od 50 do 90 študentov.

Povečano število študentov na posrednih fakultetah preko plana bo možno samo v primeru vpisa maturantov, ki so končali šolo pred nekaj leti in se niso pravočasno vpisali na fakulteto. V kolikor ne bo takih primerov, bo vpis študentov izvršen po planu. (Tanjug).

Prvi povojni kongres zdravnikov Jugoslavije v Beogradu

Beograd, 23. avg. (Tanjug). Prvi povojni kongres zdravnikov Jugoslavije bo v Beogradu od 6. do 9. oktobra letos in ne od 4. do 10. oktobra, kot je bilo prvotno določeno. Kongres bo velikega pomena za nadaljnji razvoj zdravstva v naši državi O »Nalezljivih boleznih v FLRJ« bo govoril akademik prof. dr. Košta Todorović, upravnik infektološke klinike v Beogradu. Upravnik otroške klinike in naš znani pediater prof. dr. Matija Ambrožič bo imel referat o »Umrljivosti otrok v naši državi«.

V splošnem referatu, ki ga bo imel sekretar komiteja za zaščito ljudskega zdravstva pri vladi FLRJ dr. Voja Djukanović, bo govoril o problemih zdravstvene službe v FLRJ.

Vsak referat ima svoje koreferate, ki jih bodo podali naši medicinski strokovnjaki. Zdravniki, ki bodo aktivno sodelovali na kongresu, so že prijavili svoje referate h glavnim referatom.

Kongres je organizirala Zveza zdravniških društev FLRJ.

največjo skrb posvetiti prav načrtni porazdelitvi materiala med posamezne pisce, dokončani jasnosti stila sestavkov, kakor tudi celotni logični povezavi knjige. Vesaka žena bi morala dobiti, ko prečita knjigo, jasno celotno sliko o potrebi skrbi za svoje zdravje in zdravje svojega otroka. Teza knjige »Mati in dete« ženi ne nudi. Mnogo boljše je prav gotovo v tem pogledu drobna knjizica dr. M. Avčina »Naš najmlajši«, ki je izšla malo pred ponatisom knjige »Mati in dete«.

Srbohrvatski prevod sovjetskega dela S. A. Rejnberga »Metodika i tehnika naučnog rada«

Založba »Medicinske knjige« v Beogradu je izdala pred kratkim v srbohrvatskem prevodu sovjetsko delo prof. S. A. Rejnberga »Metodika i tehnika naučnog rada« (Podnaslov: »O metodici i tehnici naučnog — istraživačkog i naučnog — literarnog rada«). Avtor podaja v svojem delu, ki je namenjeno predvsem medicinem, svoje mišljenje o tem, kako je treba pripravljati medicinsko disertacijo. Knjiga je izšla prvič 1939. leta v Moskvi in je zaradi aktualnosti teme, ki jo obravnava, doživela še dve ponovni dopolnjeni izdaji (1940. in 1944. leta). Čeprav je knjiga potekala iz predavanj zdravniška S. A. Rejnberga v Državnem zavodu za specializacijo zdravnikov »S. M. Kirovas« v Leningradu in jo je napisal zdravnik za zdravniške, so se knjige pričeli posluževati tudi znanstveni delavci drugih področij saj je v njej prvič v literarni obliki izložena metoda in tehnika znanstvenega, znanstveno raziskovalnega ter znanstveno literarnega dela sploh.

Takšne bi bile kritične pripombe na rob knjigi »Mati in dete«. Z njimi sem hotel sprožiti nekatera važna vprašanja, ki se postavljajo v zvezi z zdravstvenovzgojnim pisanjem in o katerih si moramo biti na jasnem. Danes ni več vseeno, kako pišemo takšna dela, temveč moramo skrbeti, da bodo potrebam ljudstva res najbolj odgovorjajala, da bodo upoštevala naša metodična zdravstvenovzgojna izkustva in tako vplivala na dvig zdravstvene zavesti ljudstva. Peter Skala

tote. Delu A. S. Reinberga sta dodana še bibliografija in seznam leksikografskih podatkov.

V celotni knjigi podaja avtor ob vprašanjih vsakega posameznega poglavja bogate podatke o metodi in tehniki delavcev vseh znanstvenih področjih, tako iz preteklosti kot tudi iz vsi sodobnih naprednih znanstvenih. Posebno pomeni so podatki o vztrajnem delu klasičnega marksizma-leninizma Marx, Engelsa in Lenina. A. S. Rejnbergov knjigo je pripravili ne le v vsakemu našemu intelektualnemu delavcu, temveč tudi vsakomur, ki se hoče danes pri širokih možnostih razvoja izobraževati s pomočjo kniž — služila mu bo pri štianju knjiz kot dragocen vodič.

Novo knjige in revije

France Slokan: Nova povest o stari pravdi. Izdala Mladinska knjiga. Ljubljana 1948, strani 192.

Tone Seliskar: Mule. Izdala Mladinska knjiga Ljubljana 1948. Strani 128.

Valentin Katanje: Blešči se jadro mi samotno. Roman iz rušine prevedel Vladimir Levstik. Ilustriral Riko Deberjak. Izdala Mladinska knjiga. Ljubljana 1948. Strani 302.

Gozdarski vestnik, mesečnik za gozdno in lesno gospodarstvo. Izdaja ministristvo za gozdarstvo in lesno industrijijo LRS št. 7 Ljubljana 1948.

R. Koca: Letalsko modelarstvo za začetnike. II. Tehnika: les - polkarton. Založila Mladinska knjiga. Ljubljana 1948.

J. Pihaver: Pionirski modeli. I. Tehnika: papir - karton Založila Mladinska knjiga. Ljubljana 1948.

Kadri v združnih organizacijah

Naloga petletnega plana za razvoj združništva na poti v socializem so velike. Te bodo lahko izvedljive, če bomo imeli dovolj usposobljenega, politično dobro vzgojenega kadra.

Za izvedbo nalog združnega sektorja pa je potrebna tudi vsestranska pomoč predvsem združnikov samih in njihovih upravnih odborov, ki dajejo smernice, popravno kadrom ter izvajajo direktive, dobljene na raznih konferencah.

V mesecu maju je dovršilo več tisoč mladih ljudi poslovodske in knjigovodske tečaje. Razvrščeni so bili po osnovnih združnih organizacijah to je v kmečkih združenjih, težkoče, na katere so naleteli ti mladi delavoljni ljudje, niso bile majhne. Posamezni upravni odbori kmetijskih združenj so tečajnike večkrat zavržali in jih na razne načine ovirali pri delu.

Te dni je republiška komisija za prevedbo združnih kadrov izvršila sistematično in pregled vsega združnega aparata na teritoriju LRS. Iz prevedbe v mesecu februarju je razvidno, da je bilo več primerov nepravilnega nagrajevanja ter nesorazmerja v plačah med državnim in združnim sektorjem. Zaradi tega so izvršili popravke in ponovne prevedbe, predvsem za nove kadre, ki so prišli iz šol in tečajev. Do nepravilnega razumevanja glede nagrajevanja je prišlo med nameščenci okrajnega magazina in njegovih poslovalnic ter nameščenci okrajne zveze kmetijskih združenj. Razumljivo je, da so kmetijski kadri, ki so prišli iz šol in tečajev, do nepravilnega razumevanja glede nagrajevanja je prišlo med nameščenci okrajnega magazina in njegovih poslovalnic ter nameščenci okrajne zveze kmetijskih združenj.

Združni kadri v kmetijskih združenjih niso samo nameščenci združenj, temveč morajo biti dobri združni aktivisti, od katerih je odvisna aktivizacija in pravilno prikazovanje novega združništva. Važno delo združnih kadrov je aktivizacija vseh za gradnjo združnih domov, ker imajo največjo povezanost in najbližje stike z združniki, mladino in vsem prebivalstvom vasi.

Rezultati odpora do tečajnikov, ki so ga pokazali nekateri upravni odbori okrajnih združnih zvez in združenj, se vidijo danes, ko večini združnih organizacij, predvsem

pa kmetijskim združenjem, primanjkuje še novega mladega aktivnega kadra, kakršnega je že izšel iz tečajev. Ugotovljeno je, da se je pretežno del teh novih mladih kadrov po združenjih odlično izkazal. Življenje in delo dela po sedanjih kmečkih združenjih po decentralizaciji pomeni velik korak naprej v združništvu. Jasno pa je, da so dosegli ta uspeh predvsem novi kadri. Tudi v lesne odseke je prišlo iz gozdarskih tečajev mnogo mladih ljudi, ki so si pridobili novo znanje in pojmovanje združnega lesnega sektorja in pozivili te odseke. Potrebno pa je usposobiti še več mladincev na tečajih poljedelske, živinorejske in semenarske stroke, tako da bodo tudi ti odseki zaživeli novo življenje. Eden važnih združnih odsekov je kreditni odsek, za katerega se že pripravljajo novi kadri, ki se bodo usposabljali v posebnih tečajih ter bodo v bodoče vodili kreditne odseke.

Da pa že na pravilno pot usmerjeni kadri ne ostanejo prepuščeni samim sebi in zadovoljni z dosedanjim znanjem, organizirajo po okrajih dopolnilne tečaje, seminarje in enodnevnice konference, na katerih dobivajo nadaljnje smernice za delo in se izpopolnjujejo v znanju. To pridobljeno znanje jim služi pri njihovem napredku in vsakodnevem združnem življenju na vasi. Združni kadri z večjo in popolnejšo izobrazbo se šolajo po raznih združnih večletnih šolah in v združnem tehnikumu, v katerega bo letos sprejeto večje število gojencev. Po končani šoli bodo ti nudili v združenjih pomoč z instrukcijami in izboljševanjem organizacijske dela.

Nagrajevanje združnih kadrov mora biti v skladu z nagrajevanjem državnih uslužbencev. Nameščenci združenj bodo plačani po normah in delovnem učinku. Događa pa se še mnogo napak pri nagrajevanju združnih nameščenecv zlasti zato, ker ni dovolj sodelovanja med združnim in državnim sektorjem.

Tudi v bodoče bo treba kadrom v združnih organizacijah nuditi vsestransko pomoč za njihov nadaljnji politični in strokovni dvig, da bodo kos nalogam, ki jih je postavil V. kongres KPJ za razvoj združništva.

S. O.

KRATKE GOSPODARSKE VESTI IZ VSE DRŽAVE

Velika gradbena dela v Sarajevu po novem regulacijskem načrtu. Med največja gradbena dela v Sarajevu je treba šteti zidanje novega naselja v Švrakinem Salu. To veliko stanovanjsko četrt so začeli graditi v smislu novega regulacijskega načrta že lani. V zvezi s preureditvijo mesta, tako da bo primerno ohranjen in urejen starejši del in da bodo nove četrti zgrajene sodobno, gradijo precej v vsem mestu. Sezidali so stanovanjski blok na Džidžikovcu. Nadalje so začeli graditi poslopje za mestni ljudski odbor. Regulacija Miljacke bo omogočila zgraditev več industrijskih in stanovanjskih poslopij ter razvoj mesta proti zahodu. Letos bodo razširili vodovodno omrežje. Popravili so številne ceste in uredili več hotelov.

Nov način umivanja lokomotivskih kotlov. Dragutin Drasković vodja zagrebške kurilnice, je med številnimi pomembnimi racionalizatorskimi ukrepi uvedel tudi nov način umivanja lokomotivskih kotlov. Po starem načinu so izgubljali mnogo dragocene energije, približno 650.000 kalorij pri lokomotivah. Po novem načinu je mogoče prihraniti na leto in lokomotivo za 795.000 din premoga. Če pa upoštevamo še druge stroške v zvezi s prevozom premoga, znaša prihranek najmanj milijon din na leto.

V Bosni in Hercegovini se je zelo razširilo omrežje avtobusnih prog. Letos so uvedli celo vrsto novih prog med drugim Sarajevo—Bogatica, Sarajevo—Fojnica—Visoko, Sarajevo—Hidža in več prog, ki vežejo Tuzlo z njeno okolico. Prav tako je dobila Hercegovina več prometnih zvez. Zda imajo 17 avtobusnih prog. Avtobusni park v Bosni in Hercegovini ima še vedno majhno zmogljivost. Letos nameravajo uvedeti še avtobusni promet na progah: Sarajevo—Zvornik, Sarajevo—Kalinovik—Foča in Sarajevo—Sokolovac.

V Valjevu so začeli graditi delavsko naselje. Gradijo 25 dvostanovanjskih hiš, ki bodo zgrajene že letos.

Na površini več tisoč hektarov osušene zemlje se razvija eno največjih kmetijskih posestev v naši državi. Imenuje se »Mladost«, njegova zemljišča se razprostirajo pri Obrenovcu, kjer so bila prej neuporabna. Pred dvema letoma je prebivalstvo, predvsem mladina, izkopal 22 km dolg prekop. Dospel je do osušilo več tisoč hektarov zemlje. Letos bodo na posestvu zgradili 85 poslopij. Površina obdelane zemlje se je povečala za 280 ha. Zeli so s kombajnom. Pridelali so po 32 stotov ječmena in 25 stotov pšenice na hektar.

Število industrijskih kvalificiranih delavcev narašča. Letos je izšlo iz industrijskih šol in tečajev na Hrvatskem mnogo kvalificiranih delavcev. Glavna direkcija za kovinsko industrijo je presešla svoj načrt za usposabljanje delavcev za 107%. V gradbeni stroki je število novih kvalificiranih delavcev doseženo do 65%, v tekstilni za 92,5% in polkvalificiranih za 91%. V LR Hrvatski gradijo šest industrijskih in tehničnih šol. Letos bodo odprli tehnične šole v Osijeku, Zagrebu in Varaždinu.

Le pravilna in dobro preverjena kritika doseže svoj namen

29. junija je Ljudska pravica v rubriki »beseda naših bralcev« objavila dopis »Slabo gospodarjenje v ekonomiji Hotemež«. V tem dopisu je na podlagi poročila tovariša Slaoka Kovača, kmetijskega referenta okrajnega ljudskega odbora Trbovlje, prikazano gospodarjenje na industrijski ekonomiji Hotemež kot zelo zanemarjeno. Posledica tega naj bi bila, da je ostalo po površni in nepravilno opravljeni želvi na njivi nad 20 odstotkov ječmena, da stojijo stroji nezaporočeni na proslam, da ne suše pravilno krme, da so posamezne kulture na njivah o slabem stanju, da nepravilno računajo z bolno živino in da stanje vzbuja zgražanje med okoljskimi kmetovalci.

Ugotovljeno je, da je to. Kovač pregledal industrijsko ekonomijo Hotemež 24. junija in zatem sporočil svoje ugotovitve raznim oblastvenim organom in tudi uredništvu Ljudske pravice. Zato so organi republiške kontrolne komisije že 26. junija, torej neposredno po Kovačevem pregledu, obiskali ekonomijo Hotemež, da se prepričajo o resničnosti Kovačevih poročil. Po skrbnem pregledu so organi republiške kontrolne komisije spoznali, da so bile Kovačeve ugotovitve zgrešene ali pa vsaj v veliki meri pretirane. Izvirale so predvsem iz površnega načina pregledovanja in nestrokovne ocene dejanskega stanja. To. Kovač je pregledal ekonomijo v odsotnosti predstavnika uprave ekonomije, ki bi mu lahko dala potrebna pojasnila.

Toda to. Kovač je še naprej vztrajal pri svojih protinilnih trditvah in so zato organi republiške kontrolne komisije 27. julija ponovno pregledali industrijsko ekonomijo Hotemež. Še enkrat so v podrobnostih prekontrolirali vse navedbe Kovačevih poročil. Spoznali so tudi, da je pretrano, neobjektivno in celo tendenciozno. Tako so ugotovili, da so na ekonomiji strokovno pravilno poželi ječmen in da je ostalo na njivi največ 3 odstotkov ječmena, kolikor navadno znaša dopustna

izguba. V takratnih vremenskih prilikah so tudi omlatili in osušili žito brez nepotrebne škode. Prav tako so se izkazale kot neresnične ali pretirane ostale Kovačeve trditve: na ekonomiji čuvajo in pravilno oskrbujejo stroje, kar so potrdile tudi priče, pravilen je bil postopek uprave z bolno živino itd. Ponoven kontrolni pregled je tako znova dokazal, da se poročilo to. Kovača v bistvenih točkah ne ujema z dejanskim stanjem.

Zaradi zavražanja javnosti in oblastvenih organov v zvezi z republiško kontrolno komisijo upravičeno kaznovala to. Slaoka Kovača s pismenim ukorom.

Ta primer je zelo poučen zlasti za dopisnike naših časopisov, pa tudi za vse one, ki kritizirajo in iščejo napake, ne da bi se prej temeljito prepričali in raziskali prave vzroke svoje prenapetljive »kritike«. Kritika je v osem našim življenju, naglem in vsestranskem razvoju države potrebna in koristna. Toda to mora biti konstruktivna kritika, ki zadane v bistvo stvari in ni plod nepoznavanja resničnega stanja in površnega ocenjevanja. H kontrolni in kritiki pozivajo naši najbližji predstavniki, ki sami pogosto kažejo na napake, nerednosti in malomarnosti v razvoju države. Zato bomo kritiko stalno uporabljali kot močno orodje v boju za zgraditev socializma, za napredek države in blaginjo delovnega človeka. Neizprosno bomo s kritiko bicalili napake, toda pri tem ravnali kot zavezniki in pravcoljubni državljanji, ki poiščejo napako tam, kjer resnično je in si ne dajo poplavit od kogar koli, ki malomarno ali celo namenoma išče napake na nepravilni poti.

Napačno pa bi bilo, da bi nas primer to. Kovača oplasil kajti to je le kritika nepravilne kritike. Nasprotno, ta primer nas mora še bolj vzpodbuditi k pravi in konstruktivni kritiki, ki utemeljena in dobro raziskana doseže svoj namen: odpravi napako, ki jo kritiziramo in opozori na podobne napake drugje.

Po občnem zboru Zveze delavcev in nameščenecv gradbene stroke Pravočasno izdelani načrti - varčevanje materala

Pri gradbenem podjetju »Projekt« v Kranju so zaradi nekaterih napak pri delu po nepotrebnem potrošili precej materiala. Investitor ni poskrbel, da bi načrte za novo prednico izdelali strokovnjaki v medsebojnem sodelovanju. Ko so začeli v neki tovarni montirati v prednici klimatske naprave so ugotovili, da je to in ono narobe. V klimatskih komorah so morali po naročilu šefa monterja izbiti 270 m² navadnega apnenega ometa in vse skupaj ometati z zgajlenim cementnim ometom. Če bi strokovnjaki sodelovali že poprej, bi verjetno vodja podjetja to svo-

jo željo izrazil že takrat in bi bilo prihranjeno precej denarja, pa tudi nekaj materiala. Tako so iz sicer dokaj razumljivih objektivnih težav izbijali betonsko ploščo na tleh za nov kanal. Dejstvo pa je, da je šlo 15 ton cementa v nič. V barvnari na primer, so prav iz istih vzrokov trgali plutovinaste izolirne plošče in jih pribijali drugam. Bilo jih je 20% uničenih in poškodovanih.

Delavec, ki nam je o tem pisal, pravi, da govore na gradbišču, kadar kdo omeni potrebo varčevanja: »Kaj boš muhe lovil, komarje pa spuščal.« Tovariši piše tudi o podobnih težavah na gradbi »Standard«. Tudi tam pomanjkanje načrtov za vira delo.

Razkrivajmo škodljivce, ki uničujejo smolarske objekte

Naša industrija se bo uspešno razvijala, če ji bomo nudili čim več domačih surovin. Eno važnih surovin je za našo industrijo tudi smola. Pred vojno smo morali smolo uvažati, čeprav imamo vse pogoje za pridobivanje smole, ker imamo dovolj borovih gozdov. Toda napor posameznikov tedaj niso mogli uspeti, ker so naleteli na nerazumevanje in na nasprotovanja.

Ze leta 1946 smo pričeli v Sloveniji z organizacijskimi in tehničnimi pripravljalnimi deli za pridobivanje smole. Prva, doma pridelana borova smola v tovarni »Pinus« je dokazala, da kolonija in terpentinov olje, napravljeni iz domače smole, ustrezata kvaliteti uvoženih artiklov. Smolarjenje je postalo s tem nova panoga v našem gozdarstvu. Z vsakim letom se smolarjenje izpopolnjuje.

Ze nekaj časa pa gozdni čuvaji opazajo, da posamezniki delajo škodo smolarjenju. Strokovnjaki so pri pregledih smolarskih objektov ugotovili, da neod-

govorni lahkomišelniki in saboterski elementi nalahč uničujejo smolarske objekte na ta način, da krajejo smolo, ki se nabira v lončkih, da razbijajo glinaste lončke ter puljo žeblje iz debel. S tem pošteno uničujejo lončke in zmanjšujejo proizvodnjo smole, ki se izteka na zemljo. Mnogo nepremišljene škode napravijo tudi otroci, ki odnašajo lončke domov, ali pa jih razbijajo. Najbolj so poškodovani smolarski objekti blizu cest. Kontrola je ugotovila, da so v bližini Maribora v smolarskem objektu prav namerno razbili lončke. V Radomljah pa je preko noči zmanjkalo 20 lončkov, katere so kasneje dobili razbite.

Gozdni čuvaji bodo še bolj poostreli kontrolo. Tudi varnostni organi bodo posvetili več pozornosti pri zavarovanju smolarskih objektov.

Prav množične organizacije pa naj odkrivajo take ljudi, ki namenoma uničujejo smolarske objekte in s tem skušajo zavirati proizvodnjo smole. Vsak primer naj javijo takoj varnostnim organom.

Sindikati pošte Maribor 2 tekmuje

Leto za letom osvajajo mariborski poštari naziv najboljšega kolektiva svoje stroke v Jugoslaviji. »Tekmovanje — stalni sistem dela« ni samo parola nekaj desetnih poritvovalnih in vztrajnih ljudi. To je geslo ogromne večine članov podružnice. Delo sindikata pošte Maribor 2 je življenjsko povezano z nalogami in potrebami kolektiva. Mnogi sindikati ne znajo tako reševati vprašanj svojih kolektivov.

Kolektiv beleži v tekmovalni na vseh sektorjih sindikalnega dela zavidljive uspehe. Največji so brez dvoma v prostovoljnem delu. Obnova in izgradnja — to je osrednje vprašanje kolektiva. Preuredili in obnovili so porušeno stavbo za svoje poštno poslopje, obnovili poslopje na Partizanski cesti, dvignili so iz ruševin novo garažo, postavili barako za tranzitni oddelek. Spedicijo so preuredili z opremo novih, boljših usmerjalnih omar. Celo vrsto ročnih vozilcev so popravili, očistili in renovirali pohištvo ter postavili telefonske kable. Letos bodo končali z graditvijo nove avtogaraje in mehanske delavnice in to iz starega materiala. Prostovoljno delo, strokovno delo, štednja materiala — vse obenem. Vse to je delo prostovoljcev, delo preko 21.000 ur. Milijon in pol dinarjev prihranjenih na delovni sili in materialu.

Tudi poštari imajo svoje tekmovalne za znanje proizvodnih stroškov. S skrajno štednjem tiskovin, vrvi za zavijanje, pekatnega voska so prištedili nad 50.000 dinarjev ter tako visoko presegli svojo tekmovalno obveznost. Tako je tudi z uvajanjem novih, boljših metod dela. Sindikat je dal direkciji že 33 predlogov za izboljšanje poštne službe. Deset predlogov je direkcija osvojila, ostale po proučje. Kljub težavam v normiranju si sindikat prizadeva uvesti norme na vseh področjih prometne poštne službe. V carsinskem in izmeničnem oddelku niso imeli norm. Pošta je samoiniciativno preizkusila in uvedla normirano delo. Uspeh ni izostal — dosegli so 134% norme, število uslužbencev znižali za 17%, efekt dela pa se je dvignil za 11,8%. Šestčlanska skupine so zametek brigadnega dela tudi v poštni službi. Tov. Vene Martin iz prometnega oddelka, tov. Fajšerjaja in Lesnikova prednjačijo v dajanju predlogov za izboljšanje dela. Pri dostavi zavojev so z izboljšanjem dela presegli normo za 29% ter zmanjšali osebje za 15%. V tekmovalju je bila tudi obveznost — 4 kolektivnim risanjem in študijem poštne geografije izboljšati hitrost in kvaliteto usmerjanja pošilk. Usmerjevalec pisemske tvarine tov. Trunk je v desetih minutah usmeril brez napake 512 pošilk. To je stahanovski rezultat tekmovalca Obveza je bila presežena za 31,8%. Skratka, z uvedbo načrtnega dela, z dviganjem kadrov, z uvajanjem novih metod dela v špediciji, carini, izmenični, paketnem oddelku in potujočih poštah so v tekmovalju znižali število uslužbencev za devet ljudi in letno prihranili okrog 330.000 dinarjev.

Take uspehe je sindikat dosegel v tekmovalju predvsem z vztrajno borbo za dvig kadrov. Tromesečni tečaj za manipulante I. razreda, in študij v štirih strokovnih krožkih, je dal izredne rezultate. Tečaj in študij niso imeli samo znatne, temveč visoke kvalitete učenja, ampak tudi množičnosti, saj je v krožkih sodelovalo stalno nad 140 uslužbencev.

Vse sindikalno delo sloni na pravilni porazdelitvi sektorjev delni, na tesni povezavi z upravo in stalni kontroli tako od zgoraj, kakor od sindikalnega članstva. Sindikalna organizacija je od za-

četka bolehal na organizacijski slabosti. »Ni kadrov«, so tožili preobremenjeni sindikalni aktivisti. Danes pa bi sindikat pošte 2 lahko služil za zgled vsem našim podružnicam, kako je treba porazdeliti delo na posamezne sektorje. Sleherni referent v odboru ima svojega pomočnika — človeka, ki ga usposablja za odgovornejša mesta. Grupe s poverjeniki so bile zares osnovne celice v živem in neposrednem kontaktu s slehernim članom. Čim manj sestankov — več dela in neposrednega stika z ljudmi! — je parola sindikalnih aktivistov. Enkrat mesečno je množični sestanek. Tu pregledajo vse delo in podelijo prehodne zmagovale zaveze najboljšim posameznikom. Blagajničarka Kočar Matilda si je največkrat osvojila zastavo. V vestnosti, ekspeditivnosti, v odnosu do tovarišev in strank služi za zgled vsem.

Mariborski poštari so daleč naokrog znani po svoji ljubezni do kulturnoprosvetnega dela. Tako je godba, ki ima večino članov z pošte 2, priradila v tekmovalju 45 javnih nastopov. Mešani pevski zbor poštarijev je dolejš imel 12 javnih nastopov na prireditvah in v radiu. Člani pa še sodelujejo v dramski in folklorni skupini. Uspešni študijski sestanki in uporna borba za ideološki dvig članstva je dala že tri dobre predavatelje. Tudi v fizikulturi beležijo lepe uspehe; — v tekmovalju aktivov v odbojki in namiznem tenisu so zasedli v Mariboru drugo mesto.

Še eno dejstvo obeležuje velike uspehe poštarjev v tekmovalju ter jih stavlja za zgled ostalim sindikatom, ki bolehalo na nesodelovanju z ljudsko oblastjo in množičnimi organizacijami na terenih. Kljub velikim nalogam, vztrajnem in požrtvovalnem delu sodeluje ena četrtina članov kolektiva aktivno v delu ljudske oblasti in množičnih organizacij.

H. B.

Graditelji Nove Gorice tekmujejo za IV. kongres LMJ

Na gradbišču Nove Gorice se je razvilo tekmovalstvo, kakršnega do sedaj še ni bilo. Na zbornem mestu je štab mladinskih delovnih brigad postavil tri velike grafikone, pred katerimi so vsak dan zbiraljo brigadirji in ogledujejo stolpce, ki kažejo delovne uspehe vseh brigad. Tekmovanje mladinskih delovnih brigad, ki se je razvilo v času V. kongresa KPJ, ni prenehalo. Vseh deset brigad na gradbišču tekmuje za IV. kongres LMJ. Odzvali so se napovedi tekmovalja graditeljev ceste »Bratstva in enotnosti«. Tekmujejo na vseh področjih dela.

Odkar je odšla župska brigada, ki si je prisvojila prehodno zastavico Glavnega štaba MDB in si priborila častni naslov štirikrat udarne brigade, je postala nevarna tekme vsem brigadam poljčanske »Dakijeve brigade«. Čeprav so brigadirji te brigade večinoma pod 17 let starosti, dosegajo najboljše delovne rezultate na vseh področjih dela. Ko so prišli na gradbišče Nove Gorice, je njihov komandant ogledoval nekaj časa objekte, kjer je brigada delala, nekaj časa mladince. Podvomil je v uspehe teh mladih ljudi. »Vseeno, poizkusili bomo«, si je mislil. Brigada je odšla prvič na delo. Regulirala je potok Koren. Dež jih je oviral pri delu in brigada je komaj dosegla normo. Prve dni se je zgodilo, da niti norme niso dosegli.

Predkongresno in medkongresno tekmovalstvo je tu tudi Poljčansko brigado poživilo. Sleherni brigadirji se je zavedal, da pomeni vsaka lopata ilovice, vsaka samokolnica kamena, vsaka mešanica betona dokaz predanosti naši Partiji in odgovor klevetam proti naši Partiji in našim narodom.

Vse brigade so odhajale na delo s transparenti, kjer so bile napisane delovne obveznosti čet in posameznikov. Na teh transparentih so bila tudi imena najboljših mladincev. Tekmovanje se je razvilo v veliko delovno bitko za čim hitrejšo in čim boljše izvršitev sprejetih nalog. V tem času so brigade dvignile odstotek presegevanja norm za 18%, odstotek presegevanja plana pa za 12%.

Tekmovanje za V. kongres je posebno razgibalo Poljčansko brigado. Ko je bila brigada premešana iz del na regulacijo potoka Koren in obhodne ceste k visokim gradnjam in ko se je že nekoliko privadila delu, se je uvrstila med najboljše brigade. Ze prvi dan zasedanja kongresa KPJ je brigada prekorajčila normo za 42%, nekaj dni kasneje pa že za 67%. V začetku avgusta je bila prvič proglašena za udarno brigado. Po kongresu se je tekmovalje nadaljevalo in dobila je naziv dvakrat udarne brigade. Sedaj tekmujejo za IV. kongres LMJ.

Brigadirji Klemen Ernest, Gril Ivan, Bosnar Štefka in Kovačević Drago, ki delajo pri betoniranju stanovanjskih blokov in na izkopu temeljev, dosegajo najboljše delovne rezultate. Drago je 18. avgusta presegel normo za 310%, Ivan pa kar 350 odstotkov. Ernest, Štefka in Marica pa so pred nekaj dnevi presegli čet dnevno normo za 250%. Zidanje jih zelo veseli. Čeprav delajo samo pomožna dela in pomagajo kvalificiranim zidarjem, se tudi pri teh delih učijo in pridobivajo novih delovnih izkušenj. Del Poljčanske brigade dela na magistrali, kjer bo glavna mestna kanalizacija. Tudi tu je delo oteženo, predvsem zaradi slabih vremenskih prilik. Tu kopljejo zemljo in pripravljajo kanal, kamor delavci polagajo betonske cevi. Delo brigadirjev se nadaljuje pri zasipavanju teh kanalov.

Cete, trojke in posamezniki so posebno v zadnem času dosegli prava junastva v delu. S tem hočejo dati povdarka velikemu dogodku za našo mladino — združitvi SKOJ-a in LMJ, na kar se z delom pripravljajo.

Betonska skupina, ki šteje 25 brigadirjev in dela pri gradnji lesnega kombinata in kmetijske šole je prekorajčila normo že za 375%. Posamezni brigadirji v tej četi pa presegaajo normo tudi za 390%.

Tudi v ostalih brigadah dosegajo čete, trojke in posamezniki odlične delovne uspehe. Novomeška brigada ki je zaposlena pri gramozenju magistrale in pri izkopu kanalov je v zadnjih dneh podvojila svoje delo. Trojka Zajc Dušana je presegla normo za 87%, trojka brigadirja

Srebota pa za 138%. Prva četa te brigade pa je presegla normo za 86%.

Mladinci udarniki so tudi v Prekmurški brigadi Brigadir Morer Ivan je 18. t. m. presegel normo za 61%, Simon Jože pa za 60%. To sta mladince, ki sta med najboljšimi v tej brigadi.

Kajuhova brigada, ki dela na obhodni cesti in gradi nasip, za most preko potoka Koren, ni le aktivna pri kulturno-prosvetnem delu, temveč dosega na gradbišču prav tako lepe uspehe. Četrta četa, ki prevaža z vagončki zemljo in jo nabija v nasip prekoračuje normo tudi za 165, prva četa pa za 140%. Ob nedeljah pa gre Kajuhova brigada na gradbišča združnih domov, kjer dopoldne pomaga pri gradnji, popoldne pa priredijo kulturno prireditve.

Prav tako je tudi v ostalih brigadah v Mariborski, Kulski, Makedonki, Tomšičevi in Črnogoreki. Tudi v teh brigadah prekoračujejo mladinci normo od 80 do 130%. To so najboljši brigadirji, ki so vzgled vsem ostalim. Oni s svojim delovnim elanom jamčijo, da bodo vse svoje cilje dosegli in da bodo prav tako kot so proslavili V. kongres KPJ, počastili tudi IV. kongres LMJ.

SKOJ-avec Mitko Efinaki iz okolice Strumice v Makedoniji je dejal: »Ko se vrnemo v Makedonijo bomo na naši prvi prireditvi nastopili s slovensko pesmijo. Seznanili bomo naš narod z lepotami Slovenije, pokazali jim bomo, kaj nam je dala Nova Gorica — za nas pa bodo govorile presežene norme in delovni rezultati.

FIZKULTURA

PLENUM FIZKULTURNE ZVEZE SLOVENIJE

Ljubljana, 23. avgusta. Včeraj dopoldne je bil v stekleni dvorani na Taboru plenum Fizične zveze Slovenije, ki so se ga udeležili delegati iz vseh okrajev LR Slovenije.

Plenum je otvoril predsednik FZS tovariš Polič, ki je po uvodnem pozdravu predal besedo glavnemu sekretarju FZS tovar. Jurančiču.

Tov. Jurančič je v svojem referatu najprej omenil zgodovinski V. kongres KPJ, katerega sklepi morajo biti napolniti tudi za naše delo, nato pa se je dotaknil II. kongresa FISAJ-a ter analiziral njegov pomen za razvoj fizikulture.

Nato je govoril o uspehih, katere so dosegle Telovadna, sporne, Strelska ter Planinska zveza v pogledu krepljenja svoje organizacije na terenu ter zaključil svoj govor z jasno opredeljeno nalogo in smernic, ki jih je dal II. kongres FISAJ-a.

Po referatu glavnega sekretarja tovariša Jurančiča je sledila diskusija, v kateri so se pripravili tovariši: Vastič, Lubej, Primožič, Bettelo, Voglar, Martinčič in dr. Dougan. Diskutanti so razpravljali o najbolj perečih vprašanih naše organizacije in sicer vprašanje fizikulture na deželi, kadrovskih vprašanih, organizaciji zdravniških pregledov fizikulturikov itd.

Po končani diskusiji je sledil referat o gospodarskofinančnih problemih, katerega je podal referent za gospodarskofinančno poslovanje FZS tovar. Šavorn Lojze. V svojem izčrpnem in jedrnatem referatu je jasno osvetlil vse pomanjkljivosti in napake, ki zavirajo postavljanje našega gospodarstva na trdno bazo.

Po kratkem odmoru se je tudi po drugem referatu razvila živahna diskusija, v katero so posegli tovariši: Lipar, Aleš, Jug, Svetič, Fajdiga, Martinčič in Žorž. Razpravljalo se je v glavnem o statistiki v gospodarstvu, vprašanju lastninske pravice na nepremičninah ter o izpolnjevanju plana fizikulture gradenj.

Kratke vesti

V Zagrebu je bilo v nedeljo zaključeno prvenstvo v waterpolu. Zadnje tekme so se končale takole: Hajduk: Mladost 2:1 (0:0); Jug: Primorje 1:1 (0:0); Crvena zvezda: Proleter 2:2 (1:1). Vrstni red je naslednji: 1. Hajduk 10 točk, 2. Jug 7 točk, 3. Primorje 6 točk, 4. Mladost 5 točk, 5. Crvena zvezda 1 točka, 6. Proleter 1 točka.

V Bostonu se je včeraj nadaljeval teniški dvoboj med Avstralijo in CSR. V prvi igri je po triurni borbi uspelo premagati Drobneumu Avstralcu Qista v petih setih s 6:8, 5:6, 18:16, 6:3, 7:5. Druga igra med Sidwelom in Černikom pa je bila pri stanju 7:5 in 3:1 v korist Sidwela zaradi mraka prekinjena.

V Zagrebu je bilo v nedeljo cestno avtomoto prvenstvo LRH. V posameznih kategorijah so zmagali: 125 ccm: Ladislav Šurbek, 250 ccm: Antun Jakšič, 350 ccm: Antun Jakšič, 500 ccm: Ivan Vukelič, 1000 ccm: Veljko Metz, prikolice: Drago Kamenar.

LJUDSKA TEHNIKA

Uspel letalski miting na Lescah

Lesce, 23. avgusta. V prisotnosti 20.000 gledalcev, zastopnikov Jugoslovanske armade, ljudskih oblasti, ministra zvezne vlade tovar. Franca Leskoška, predsednika Ljudske tehnike Slovenije tovar. Janeza Vipotnika in sekretarja MLO tovar. Kovačiča je Letalska zveza Slovenije priredila včeraj uspel letalski dan z bogatim sporedom.

Miting se je pričel s spuščanjem letalskih modelov, ki so jih zgradili naši mladi modelarji in jih s pomočjo malega vitla spuščali visoko v zrak, odkoder so lahki modeli počasi krožili nazaj proti zemlji. Zanimiv je bil start treh jadralnih letal, ki so jih motorna letala dvignila na višino okrog 1.000 m, nato pa so v grupi krožila nad letališčem in v ostrih zavojih drugo za drugim pristala blizu množice gledalcev, ki je prihajala na miting z vse Gorenjske. Med letanjem teh visokosposobnih jadralnih letal, sta se na drugi strani letališča dvignili s pomočjo avtovitla najprej šolsko letalo tipa Vrabec, nato pa še prehodno letalo Čavka, katerih pilota sta dovršeno krmarila nad letališčem in pristala tik gledalcev.

Ob drznih akrobacijah, ki sta jih izvajala naša izvežbana jadralna letalca in učitelja Mijo Pastre in Franc Breznik na letalih tipa Jastreb, ki ju je skonstruiral inž. Šoštar, je gledalcev zastajala napa. Navdušenje gledalcev se je še stopnjevalo, ko je motorno letalo dvignilo v višino jadralno letalo Galeb, ki ga je pilotiral naš državni jadralni rekorder in učitelj jadralstva Milan Borisek. Borisek je pokazal svojo visoko tehniko jadralnega letanja, ki je dosegla svoj višek v takomenovanem svedrnenavni letalski akrobaciji, ki jo je Borisek izvedel do minimalne višine nad zemljo ter nato prav moistrosko pristal.

Tudi naša dekleta so se na mitingu lepo izkazala. Pilotka učiteljica iz Rume Vida Petrovičeva je s športnim letalom »Bücker« izvedla vrsto dokaj tež-

kih akrobacij in s tem dokazala, da ima naše mlado letalstvo tudi med tovarišicami nadobudne kadre.

Nad letališčem sta zabrela močna letalska motorja dveh lovskih letal, ki sta se kar nepričakovano pojavila nad glavami gledalcev ter v hitrih naletih prikazala zračno bitko lovcev.

Slednjic se je dvignilo še veliko transportno, iz jadralnega letala predelano letalo SCE-2, ki je odneslo v višino skupino sedmih padalcev in padalk. Za njim so se dvignila tudi šolska letala. V dveh letalih sta poletela padalca Aco Stančič in Vukelič, tretje letalo pa je vlekel veliko dvosedezno jadralno letalo tipa Žerjav, v katerem je poleg pilota letel še padalski učitelj Stanko Majnik. Iz prvega letala, ki je letelo v višini 800 m je odskočil Stančič, iz drugega z višine 1.500 m pa Vukelič. Prvi skakalec je pokazal skok iz najmanjše, za skoke možne višine, drugi pa skok z večje višine in dolgotrajnejšim padanjem z zaprtim padalom, ki ga je odprl šele nekaj sto metrov nad zemljo.

Po dosegu določene višine je odskočil iz jadralnega dvosedeznika tudi Stanko Majnik, vmes pa je z letalom »Bücker« pilot Jelak pokazal vrsto najdrznejših akrobacij nizko nad gledalci. V vmesnem času se je transportno letalo SCE-2 dvignilo do potrebne višine in se usmerilo nad sredo letališča. Brnenje motorjev je za nekaj časa prenehalo, nato pa so pričeli iz letala skakati drug za drugim padalci Zupančič Dušan, Čeda Vranič, Hadži Mustafa, Pelikan Zvonko kakor tudi neustrašene skakalke Paličar Iva, Klančnik Cvetka in Konobel Tonka.

S tem je bil program letalskega dneva izčrpan. Letalska zveza zasluži za svojo prvo letošnje večje prireditve vso pohvalo, saj je bil miting odlično organiziran, program pa dovolj bogat in zanimiv.

stov že prekoračilo 113.000. Tako je bilo letos že v juliju prekoračeno celoletno rekordno število 110.000 obiskovalcev v letu 1926.

Nova republiška gostinska podjetja. V sestavo Uprave za turizem in gostinstvo so prišli nove obrati, in sicer: Hotel »Kamin« (prej Oetan) v Bovecu, vila »Nada« na Bledu, hotel »Triglav« in restavracija »Bellevue« v Rogški Slatini, ki že obratujejo medtem ko hotel »Triglav« v Sežani in penzion »Zanier« št. Pavel pri Preboldu še obnavljajo.

Gostišča za službene potnike so se pomnožila za dve novi gostišči, in sicer: v Trzinu hotel Lončar, v Škofji Loki pa restavracija ME-PO na Glavnem trgu. Ribnica na Pohorju je naknadno vpisana v seznam turističnih krajev in je ministarstvo za trgovino in preskrbo odobrilo Krajevnomu ljudskemu odboru v Ribnici na Pohorju izdajanje turističnih potniških nakaznic.

Srednja šola za turizem in gostinstvo v Ljubljani skuša odпомoči pomanjkanju strokovnega osebja. Šola traja dve leti, v tretjem letu pa morajo gojenci praktirati po vzorih gostinskih obratov, kakor delajo na šoli zaključni izpit. Vsem, ki čutijo in sebi veselje do dela v našem turizmu in gostinstvu, daje podrobna navodila vodstvo šole v Ljubljani. V gostinsko srednjo šolo se sprejemajo učenici z dovršeno kako drugo nižjo srednjo šolo ali njej odgovarjajočo šolo po uspešno opravljenem sprejemnem izpitu za nižjo srednjo šolo odnosno, ako uspešno opravijo sprejemni izpit na srednji šoli za turizem in gostinstvo. Sprejemne se tudi kvalificirani gostinski zaposleni s pomočniškimi izpitom, kakor tudi dekleta, ki so dovršile razne gospodinjinske šole, ako opravijo sprejemni izpit.

Državno prvenstvo v kajak-slalomu

Točnik rezultati državnega prvenstva v kajak-slalomu, ki je bilo v nedeljo na Savi v Tacnu so:

Člani: (zvezni razred) 1. ing. Malahovsky Rudi (Slovenija) 411,2 točk; 2. Erjavec Viktor (Slovenija) 436,6 točk; 3. Drovenc Branko (Slovenija) 459,5 točk; 4. Ružinskiy Reno (Hrvatska) 459,6 točk; 5. Ilja Jože (Slovenija) 530,9 točk; 6. Bitenc Božo (Slovenija) 569 točk.

I. razred 1. Carnelutti Renzo (Hrvatska) 353 točk, 2. Istanovič Vlado (Hrvatska) 365 točk, 3. dr. Bonac Ivan (Slovenija) 394,6 točk.

Mladinci: 1. Hlavaček Dalibor (Hrvatska) 287,6 točk, 2. Pavlovec Damjan (Slovenija) 383,9 točk, 3. Svetlič Janez (Slovenija) 392 točk, 4. Vrkljan Željko (Hrvatska) 397,9 točk, 5. Keržič Metod (Slovenija) 406,8 točk, 6. Sever Janez (Slovenija) 440,4 točk, 7. Hren Branko (Slovenija) 491,8 točk; 8. Ham Miro (Slovenija) 542,4 točk itd.

Kolesarska dirka

»Tri dni okrog Srbije«

Beograd, 23. avgusta. Včeraj je bila zaključena etapna kolesarska mladinska dirka »Tri dni okrog Srbije«, na kateri so sodelovali najboljši kolesarji Hrvatske, Srbije, Slovenije, Makedonije ter Bosne in Hercegovine.

Vrstni red je v vseh treh etapah naslednji: 1. Milivoj Bat (Hrvatska) 7:47,56; 2. Bosek Ivan (Hrvat) 7:50,01; 3. Kostič Ivo (Srbija) 7:55,58; 4. Vidali Ljubo (Slovenija) 7:58,10; 5. Petrovič 8:00,34; 6. Bulatović 8:01,19; 7. Rajšič 8:03,19; 8. Metelko 8:04,51; 9. Horvatič 8:07,40; 10. Zdravko Bat 8:10,15; 11. Čelič 12. Pevičič. 13. Stanko, 14. Ješič, 15. Zanoškar (Slovenija) itd.

Skupen plasma moštev je: 1. Hrvatska 23:42,28; 2. Srbija I 23:55,51; 3. Srbija II 24:57,14; 4. Slovenija 25:51,02; 5. Bosna in Hercegovina in 6. Makedonija.

Kolesarske dirke na Pesnici

Preteklo nedeljo je priredilo FD Pesnica kolesarske dirke, ki so bile združene s prvenstvom Slovenskih gor. Tekem se je udeležilo 22 najboljših kolesarjev Beograda, Zagreba, Ljubljane, Pulja, Maribora in Pesnice.

Med člani je zmagal Franc Abunlar (Zelenišar, Ljubljana) ter si s tem tudi prvoletni naslov kolesarskega prvaka Slovenskih gor za leto 1948. Drugi je bil Miro Gražar (Partizan, Beograd), tretji Anton Marčič (4. četni Podmliškišak Franc (Polet Maribor) itd. V dirki mladincev pa je zmagal Ivan Bosa (Metala, Zagreb) pred Ljubom Vidaličem (Zelenišar, Ljubljana) in Jožetom Burgrofum (Polet, Maribor).

FD Miličnik bo priredil v nedeljo, 29. t. m. društveno kolesarsko dirko na progi Ljubljana - Naklo - Ljubljana. Vozil se s skupnim startom z turnirni in športnimi kolesi, vendar se ocenjuje vsaka skupina posebej. Pravico nasopa imajo vsi člani društva in aktivov. Start in cilj na Tyrševi cesti pred gostilno Kadič. Start ob 10 dopoldne.

OZKZ Celje-okolica sklicuje obvezen sestanek

vseh poslovodij KZ za petek 27. avgusta 1948 ob 9. uri v rdečem kotičku OLO. — Udeležba obvezna!

Obvestilo Industrijske-kovinarske šole Litostroj

Obveščamo učence, ki so se vpisali v Industrijsko šolo ter polagajo sprejemne izpite, da se sprejemni izpiti vršijo dne 25. VIII. 1948 ob 8. uri zjutraj v Industrijski šoli Guncle—Št. Vid nad Ljubljano. Učenci, ki ne bodo navzoči pri sprejemnem izpitu, se smatrajo kot nevpisani.

UPRAVA SOLE

KINO

LJUBLJANA UNION: Premiera angleškega filma »Sedma tenčena«, tehnik. MOSKVA: Sovjetski poljudno znanstveni barvni film »Stričevost narave«, tehnik. — SLOGA: Sovjetski film »Pastir in pastirica«, tehnik. — Predstave ob 18.30 in 20.30. LETNI TVOLI: Sovjetski barvni film »Starinska veseloigras«, tehnik. — Predstava ob 20.30. KODELJEVO: Sovjetski film »Timur in njegova četa«, tehnik. — Predstava ob 20. MARIBOR ESPERANDE: Češki film »Učimo se za šolo«, tehnik. GRAJSKI: Sovjetski film »Deček iz predmestja«, tehnik. — Predstavi ob 18.30 in 20.30. LETNI MARIBOR: Francoski film »Seme v vetru«, tehnik. CELJE METROPOL: Francoski film »Fantastična simfonija«, tehnik. KRANJ MESTNI: Kulturni film »Sovjetski kinokolekti« in »Moč življenja«, tehnik. PTUJ: Sovjetski film »Mi iz Kronstata«, tehnik.

FRANJO KRIZANIČ elektromonter

Pogreb nepozabnega bo danes 24. avgusta ob pol 15. uri na pokopališče Pobrežje, Maribor, dne 22. avgusta 1948.

V globoki žalosti:

Slavica, žena; Tomo, oče; Minka, Natallia, sestra; Srečko, Vladimir, brata; Ipavec Frančiška tašča; Alžbina, sestrična; svaka, svakinja; nečaka, nečakinja in ostalo sorodstvo.

OBVESTILA

ŠOLSTVO

Na drž. niž. gimnaziji v Ljubli bodo popravni, privatni in sprejemni izpiti za viš. gimnazijo od 1 do 4. septembra. Vpisovanje bo 4. septembra. Razpored in navodila so na objavi deski. Poup se prične 6. septembra.

Vsi popravni izpiti se bodo vršili 2. septembra na novem sedežu gimnazije v Smarju pri Jelšah. Prijave vložiti takoj. Reden pouk se prične 6. septembra — Ravnateljstvo.

Na XII. gimnaziji Ljubljana—Št. Vid bodo popravni, sprejemni in privatni izpiti 2. in 3. septembra. 6. septembra pa se bo začel reden pouk. Podrobnosti so na oglasni deski.

Drž. nižja gimnazija v Ribnici. Popravni izpiti za vse razrede in sprejemni izpiti za v. g. bodo 1. septembra. Naknadni vpisil bodo 3. septembra. Podrobnosti so objavljene na šolski deski.

Na državni gimnaziji v Kamniku se bodo pričeli privatni izpiti za dijake, ki so padli v IV. razredu gimnazije, dne 31. avgusta ob 8. uri. Popravni izpiti pa 1. septembra istotako ob 8. uri, naknadni sprejemni izpiti za višjo gimnazijo pa 2. septembra ob 8. uri. Dne 4. septembra bo naknadno vpisovanje od 8—12 ure za vse razrede. Redni pouk se prične 6. septembra. Natančnejša navodila so razvidna na oglasni deski gimnazije. 3040

Vpisovanje v Drž. glasbeno šolo v Mariboru bo od 1—6 septembra; za stare gojence od 16—18 ure, za novince pa od 14—16 ure. Pri vpisu mora predložiti vsak gojence laniško spretilavo. Podrobnosti so razvidne na oglasni deski v Drž. glasbeni šoli. 3039

Na drž. nižji gimnaziji v Tolminu bodo popravni izpiti dne 1. septembra. Dne 2. septembra bo pričetek sprejemnih izpitov za višjo gimnazijo in učiteljske. Vsi zamudniki naj takoj vložijo prošnje, kolikovega z 10 din. Pričetek rednega pouka bo 6. septembra. — Ravnateljstvo. 3039

Pričetek pouka na Ekonomskem tehnikumu v Novem mestu bo 15. septembra. Sprejemni izpiti bodo od 7. do 11. septembra, popravni izpiti 13. septembra. Vpisovanje za vse razrede 14. septembra. Prošnje za štipendije se bodo sprejemale po pričetku šole. 3038

Ekonomski tehnikum v Kranju. Pričetek sprejemnih, popravnih in privatnih izpitov bo 1. septembra ob 8. uri zjutraj. Vpisovanje se vrši vsak dan od 9—12 ure. Pričetek rednega pouka bo dne 16. septembra 1948 ob 8. uri. 3025

Zvezni statistični urad pri Predsedstvu vlade FLRJ razpisuje natečaj

za sprejem kandidatov v štirimesečni tečaj za statistiko, ki bo v času od 1. novembra 1948 do 1. marca 1949.

Pogoji za sprejem kandidata na tečaj so: 1. da je državljan FLRJ; 2. da je primerno vedenja. V dokaz je treba priložiti potrdilo organizacije LMS (ako prihaja kandidat neposredno iz šole) ali potrdilo pristojnega organa ljudske oblasti;

3. da je popolnoma zdrav in ni mlajši od 16 let; 4. da je dokončal nižjo srednjo šolo, odn. da je učenec in delom pridobil potrebno znanje, ki mu bo omogočilo, da bo lahko sprejel predavanja.

Kandidati, ki žele posejati tečaj, naj se prijavijo Zveznemu statističnemu uradu, Beograd, Bircinova ul. 6, z lastnoručno pisano prošnjo (kolikovega z 10 din), iz katere bo razvidno:

- a) leto in kraj rojstva,
- b) narodnost,
- c) državljanstvo,
- d) imovinsko stanje in socialna pripadnost staršev,
- e) šolska izobrazba in dosežen uspeh v šoli,
- f) član,
- g) udeležba v narodno-osvobodilni borbi in delovnih akcijah pri obnovi in izgradnji domovine,
- h) event. dosežani zaposlitve z navedbo dela, ki ga je do sedaj vršil

i) ureditve vojaške obveznosti,

g) točen naslov

h) drugi osebni podatki, za katere smatra poedinec, da jih je treba navesti.

Bok za vlaganje prošnje traja do 15. septembra 1948.

Po dovršenem tečaju bodo kandidati sprejeti v službo pri Statističnem uradu.

Vse stroške za vzdrževanje tečajnikov za čas trajanja tečaja, kakor tudi potne stroške ob prihodu na tečaj in odhodu nosi Zvezni statistični urad.

Iz sekretariata Zveznega statističnega urada

Zvezni statistični urad pri Predsedstvu vlade FLRJ razpisuje natečaj

za podelitev štipendij za študij statistike

in drugih ved, ki se uporabljajo pri delu v statistiki, kot n. pr. ekonomija, matematika, geografija, biologija, pravo in sl. na fakultetah v državi in inozemstvu.

Pogoji za štipendista, ki bo študiral na fakultetah v državi so:

- 1. da je državljan FLRJ;
- 2. da kot redni ali izredni študent študira eno zgoraj navedenih ved, ali da je dovršil srednjo šolo in se bo vpisal na odgovarjajočo fakulteto;
- 3. da je popolnoma zdrav in da ni starejši od 26 let;
- 4. da se obveže, da bo po končanem študiju delal v statistični stroki najmanj 2 leti.

Pogoji za štipendista, ki bo študiral v inozemstvu, so:

- 1. da je državljan FLRJ;
- 2. da je diplomiral na ekonomski, filozofski, (prirodoslovno-matematičnem oddelku — naveden odsek) ali pravni fakulteti, ali pa je položil izpite vsaj za prvi dve študijski leti;
- 3. da je popolnoma zdrav in ni starejši od 30 let;
- 4. da obvlada dva izmed naslednjih jezikov: ruski, češki, francoski, angleški, nemški, italijanski;
- 5. da je uredil vojaško obveznost;
- 6. da se obveže, da bo po končanem študiju delal v statistični stroki najmanj 10 let.

Kandidati, ki žele prejeti navedene štipendije naj se prijavijo Zveznemu statističnemu uradu, Beograd, Bircinova ul. 6, s pisмено prošnjo (kolikovega z 10 din), iz katere bo razvidno:

- a) leto in kraj rojstva,
- b) narodnost,
- c) državljanstvo,
- d) član,
- e) imovinsko stanje in socialna pripadnost staršev,
- f) šolska izobrazba, potek šolanja in dosežen uspeh v šoli,
- g) event. dosežani zaposlitve z navedbo dela, ki ga je do sedaj vršil (za delo v statistiki je potrebno podrobno opisati posel, ki ga je vršil),
- h) ureditve vojaške obveznosti,
- i) ali reflektira na štipendijo za študij v državi ali v inozemstvu.

k) drugi osebni podatki, za katere smara poedinec da jih je potrebno navesti.

Bok za vlaganje prošnje traja do 5. septembra 1948. Prošnje ni treba priložiti nikakih dokumentov. Kandidati, ki pridejo v poštev za dodelitev štipendije, bodo do 20. septembra t. l. pisмено pozvani, da predložijo vse potrebne dokumente, s katerimi bodo potrdili navedbe v prošnji.

Pri podeljevanju imajo prednost oni, ki so že delali v statistiki.

Iz sekretariata Zveznega statističnega urada

Opozorilo

Opozorjamo vse Okrajne zveze kmetijskih združb Kmetijske združbe in vse nabiralec zdravilnih zelišč, da je ustavljen vsako nabiranje listja ozkolistnega trpotca, lubja češminovih korenin in palic, lubja navadne krhlike, lubja divjega oreha in hrastovega mahu, ker se ti artikli ne bodo več odkupovali. — Državno gospodarsko podjetje za promet z zdravilnimi zelišči in eteričnimi olji »Droga« — Ljubljana.

DNEVNE VESTI

Povelj zbor Glasbene matice v Ljubli prične z rednimi vajami v torek 24. 8. ob 20. uri v Lajovičevi dvorani v postlopu Akademije za glasbo, Gosposka ulica. Spored za jensko sezono: pesmi za festival in Faustovo pogubljenje. Vabimo stare, nove pevce, posebno še mladino, ki ima veselje do resnega študija. 3018

Maturnante moškega učiteljskega t. leta 1948 (odd. a in b) bi se sestali k 20. oktobra v soboto 11. septembra v Ljubli. Da se sestane v praprobnano in dobro organizirano, se prijavijo takoj z dopisnico na naslov: Hrvat, Ljubljana, Miklošičeva 7-1.

PRESKRBA

OPOZORILO

Poverjenstvo za trgovino in preskrbo ponovno opozarja vse potrošnike mesta Ljubljana, da morajo oddati potrošniška potrdila za prejem štipendij naknadno uličnim pooblaščenecem vsak mesec najkasneje do 10. v mesecu.

Potrošniki, ki ne oddajo potrošniška potrdila v določenem roku, ne bodo prejeli štipendije nakaznice.

Ustanovo podjetja in sindikalno podružnico opozarjamo, da HLO oz. KLO ponovno izdanih potrošniških potrdil ne bodo upoštevali. Za prihodnji mesec pa pozivamo vse na pravilnost izpolnjevanja potrdila in vrste dela.

OBVESTILO NOSILEM ZNAČK PROSTOVOLJNEGA DELA

Poverjenstvo za trgovino in preskrbo MLO v Ljubli obvešča nosilce značk prostovoljnega dela za leto 1948, da so čeno za dodatke živil objavljene v dnevnih časopisih dne 20. t. m. naslednje: 30 dnevno 30 din, sladkor 40 din in meso 60 din za 1 kg.

Vsi prostovoljni delavci, ki so si že nabavili blago po višjih cenah, prejmejo v prodajalni kjer so si nabavili živila razliko v denarju.

RADIO

Ljubljana, Maribor in Slov. Primorje

DNEVNI SPORED ZA TOREK 24. VIII.

5.30 Množične pesmi — 5.40 Napoved časa in poročila — 5.50 Jutrarnja telovadba — 6.00 Jutrani koncert — 6.30 Pesni in plesni slovenskih narodov — 7.00 Radijski koledar, poročila in objave — 7.10 Klavir v ritmu — 12.30 Napoved časa in poročila — 12.40 Zabavna glasba, mali oglaš in objave — 13.00 Pojo zbori — 13.30 Kulturni pregled — 13.40 Popularni operni koncert — 14.30 Napoved časa, poročila in objave večernega sporeda — 14.45 Wolfgang Amadeus Mozart — akvareda, ki ga v tem tednu poslušate — 15.30 Oddaja za pionirje — Aalanson: Serpavce (odlomek iz povesti) — 15.50 Glasbena medija — 19.00 Radijski dnevnik — 19.10 Male skladbe velikih mojstrov — 19.30 Napoved časa in poročila — 19.40 Zabavna glasba, mali oglaš in objave — 20.00 Slovensko narodno poletje — 20.15 Petrovič in Andrej Janš, spremlja Avgust Stanko — 20.30 Gospodarska oddaja. V borbi za plan — 20.45 Poljudne orkestralne melodije — 21.15 Lahke glasbeni spored — 22.00 Premos poročil Zvezne postaje Beograd — 22.30 Orkestralna glasba nordijskih mojstrov — 23.00 Plesna glasba — 23.30 Zaključek oddaje.

MALI OGLASI

RAZVELJAVLJAM izgrbljeno oblačilno nakaznico IR izdano od KLO Rogaska Slatina št. 219207, ki je bila izstavljena za MLO Novo mesto. Luzar Peter, Novo mesto. 166

RAZVELJAVLJAM osebno izkaznico na ime St. Stegeman Marieta, Celje, Leskovaška 51, roj. 12.